

BIBLIOTECA ȘTIINȚIFICĂ
A UNIVERSITĂȚII DE STAT „ALECU RUSSO” DIN BĂLȚI

Anatol Moraru

*Scriitor, critic literar,
profesor universitar*

Omagiu la 55 de ani

2013

- **Anatol Moraru** s-a născut la 18 septembrie 1958 în satul Scumpia, raionul Fălești.
- 2002 – prezent - lector superior pentru cursurile Istoria literaturii române (secolul XX); Istoria literaturii universale (Romantism, Realism, Naturalism); Literatura comparată.
- 1986-1989 – doctoratul la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe din Republica Moldova (profilul Literatura română contemporană).
- 1980-1984 – Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți (Facultatea de Litere, specialitatea Limba și literatura română).
- 1965-1975 Școala medie din Scumpia, județul Bălți.
- 1989-2002 - lector universitar la Catedra Limba și Literatura română.
- 2002-prezent, lector superior la Catedra Literatura Română și Universală.
- 2005 – 2010 - redactor șef al revistei CONFLUENȚE BIBLIOLOGICE.
- 2000 - 2004 – redactor șef al publicației periodice independente ACCENT PROVINCIAL.
- 1995 – prezent, redactor asociat al revistei SEMN.
- A efectuat stagii de documentare în România, SUA, Ungaria și Rusia.

Membru al uniunilor de creație:

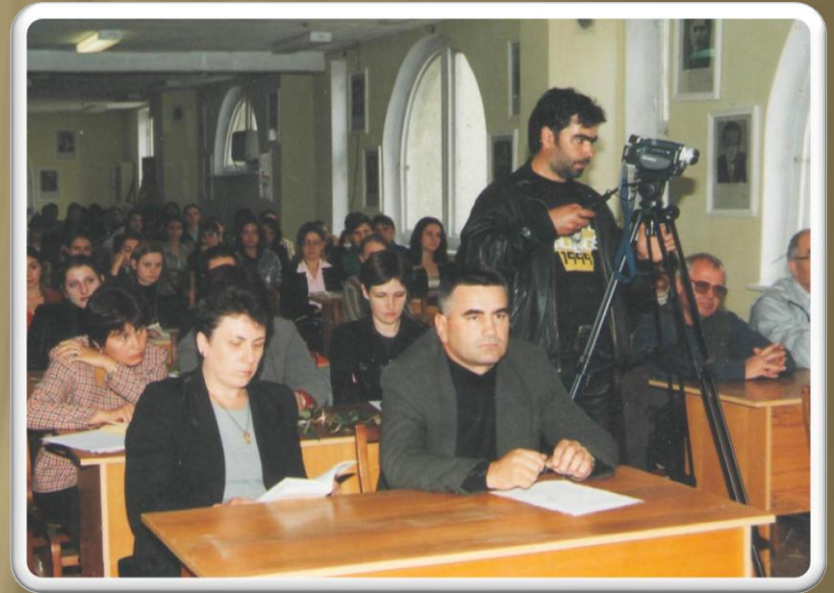
- Membru al Uniunii Scriitorilor din România, 2012.
- Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2004.

Premii:

- Premiul Festivalului Internațional Lucian Blaga, ediția 2012, pentru întreaga activitate literară.
- Premiul Salonului Internațional de Carte, Chișinău, 2012.
- Premiul de debut Cartea de Top a Salonului internațional de carte, Chișinău, 2003.
- Premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2002.
- Premiul de debut al Fundației Culturale Române, 2002.

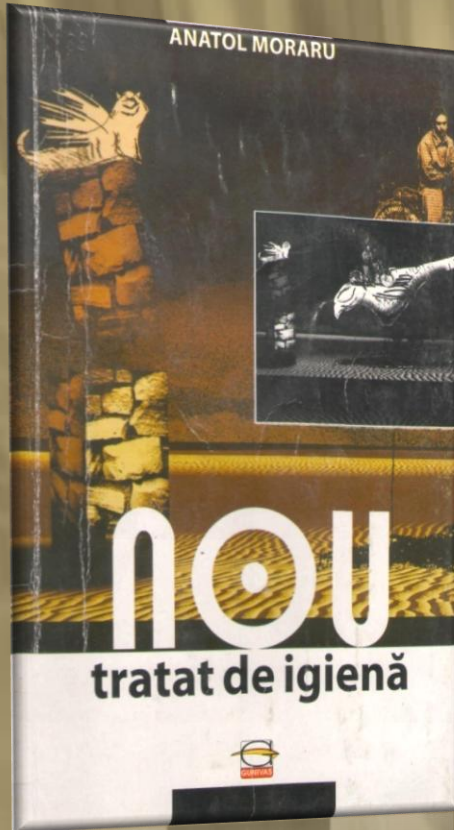
www.usarb.md/index.php?id=953

OPERA LITERARĂ

ANATOL MORARU

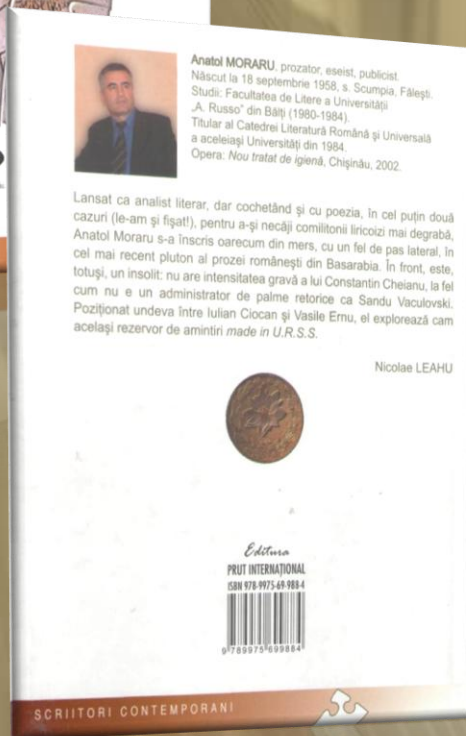
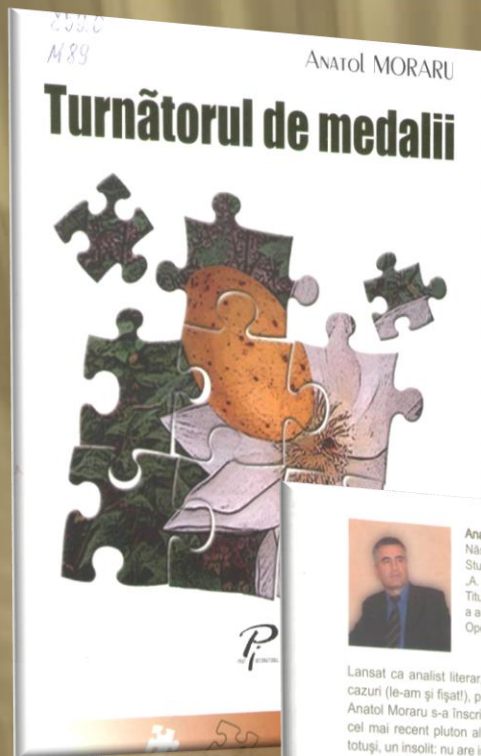
Născut la 18 septembrie 1958,
în s. Scumpia, jud. Bălți.
Absolvent al Facultății de Litere a Institutului
Pedagogic "Alec Russo" din Bălți (1984).
În prezent, titular al Catedrei "Literatura
română și universală" a Universității de Stat
"Alec Russo".
Redactor asociat la revista *Semn*.
Colaborează la revistele *Semn*, *Basarabia*,
Limba română, *Revista de lingvistică și știință
literară*, *Literatura și Arta*.

ISBN 9975-9622-9-7

9 789975 962292

Nou tratat de igienă (nuvele),
Editura „Gunivas”, 2002, distins
cu premiul de debut al Uniunii
Scriitorilor din Moldova, 2002 și
Premiul de debut Cartea de Top
a Salonului Internațional de
Carte, 2003.

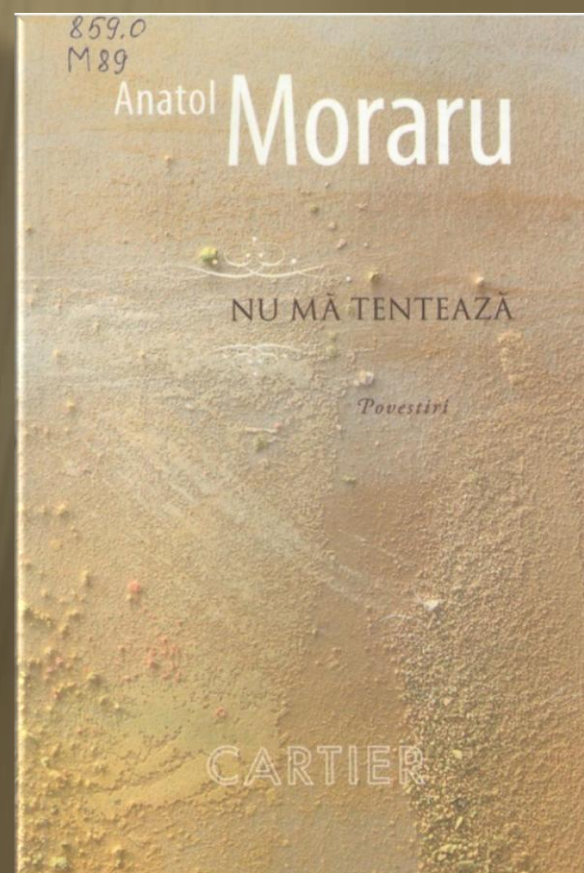

Romanele scrise în ultimele două decenii în Republica Moldova plasează în centrul atenției viața înainte și după perestroika gorbaciovistă. Cele mai multe dintre ele au caracter memorialistic și autobiografic, retrospectând atmosfera dogmatică și sufocantă a comunismului. Romanul lui Anatol Moraru *Turnătorul de medalii* (Pruț internațional, 2008) se înscrie în aceeași tendință de a reflecta opresiunea și lipsa de libertate în comunism, dar într-un cadru inedit în literatura de la noi, cel universitar.

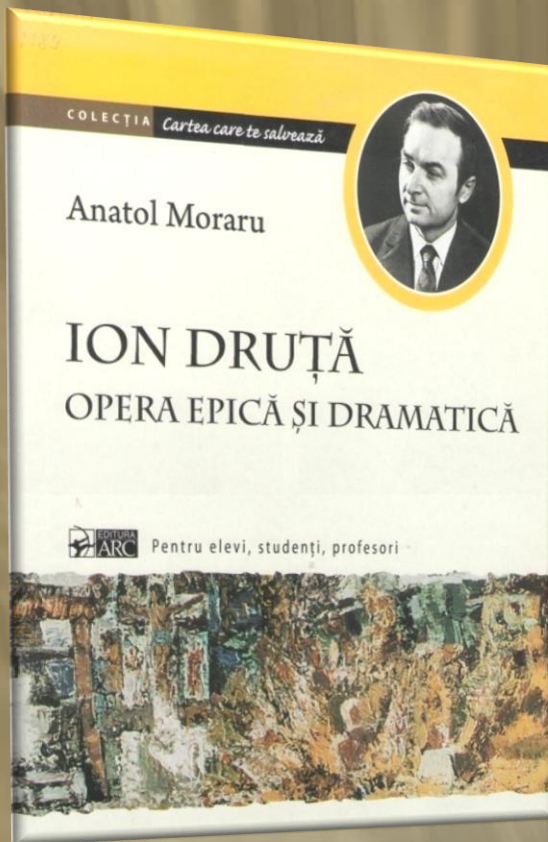
(CORCINSCHI, Nina. *Anatol Moraru : "medalii" în alb și negru*. In: *Revista ARGES*, 2011, noiemb.)

„(Nu) Mă tentează” este un titlu care te strigă de pe raft, te oprește din zbuciumul existențial și te pune față în față cu tine, cu realitatea de o complexitate exacerbată. Totodată, Anatol Moraru pare să anunțe că monstrul sacru al literaturii a murit, că modul superlativ e o imprudență, că metafora și literatura marilor clasici nu mai tentează.

(PILCHIN, Maria, „Nu mă tentează” de Anatol Moraru sau Cartea ca di(a)vertisment.
In: Timpul, 2012, mai)

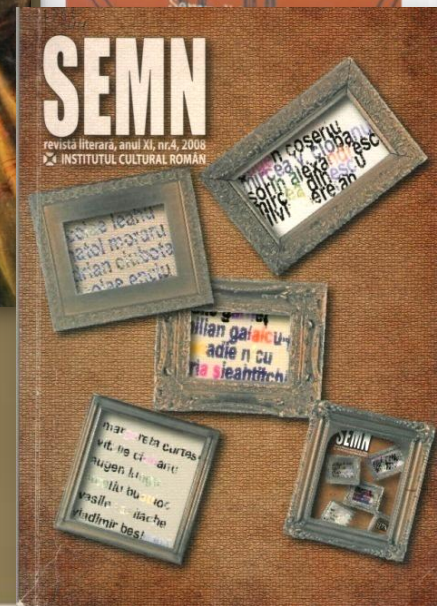
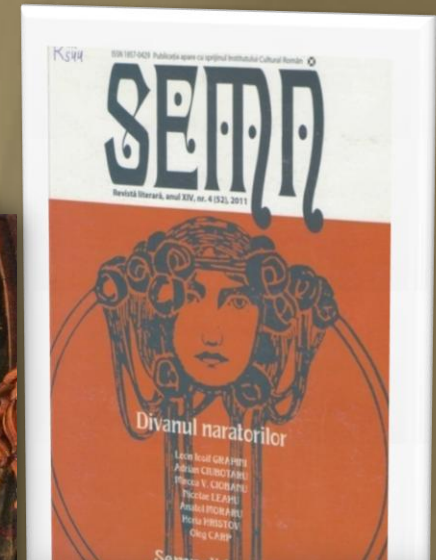
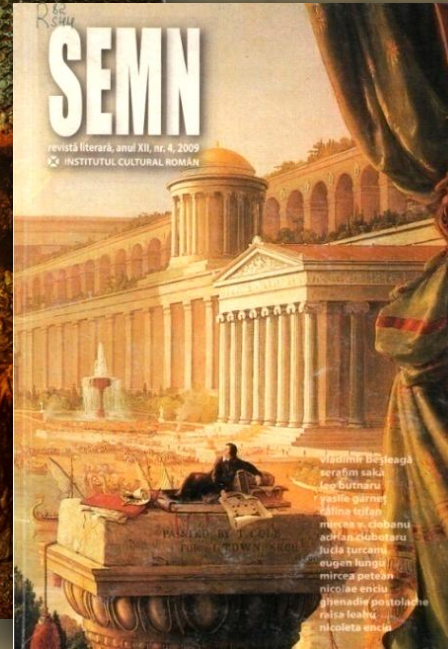
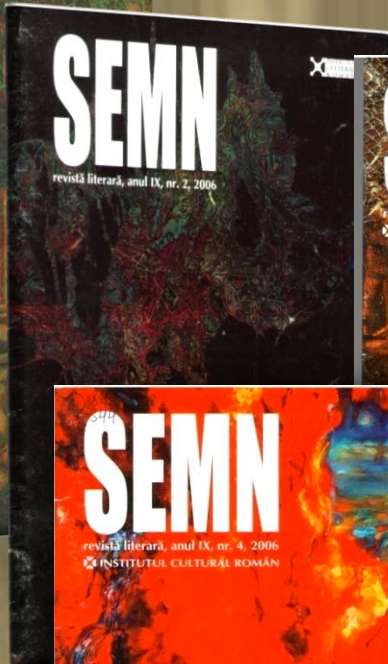
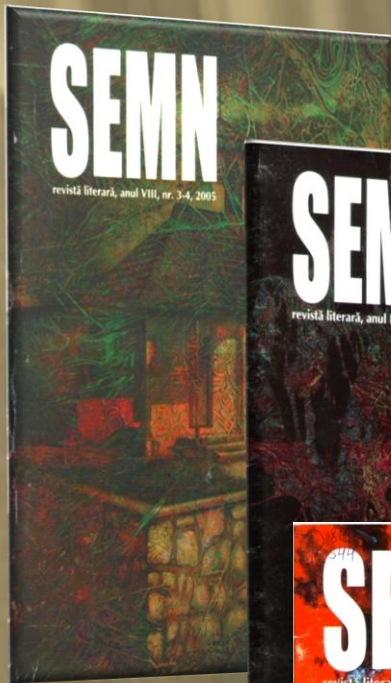
Premiul Salonului Internațional
de Carte, Chișinău, 2012

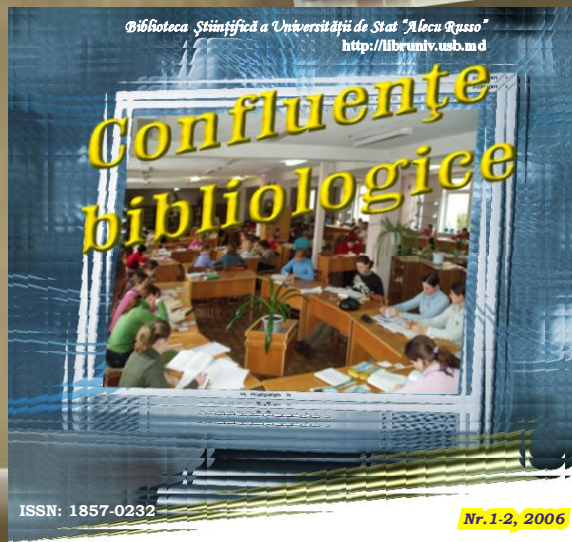
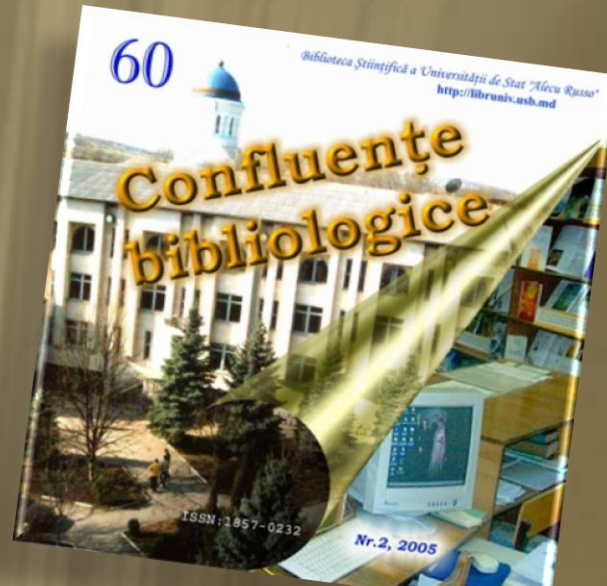
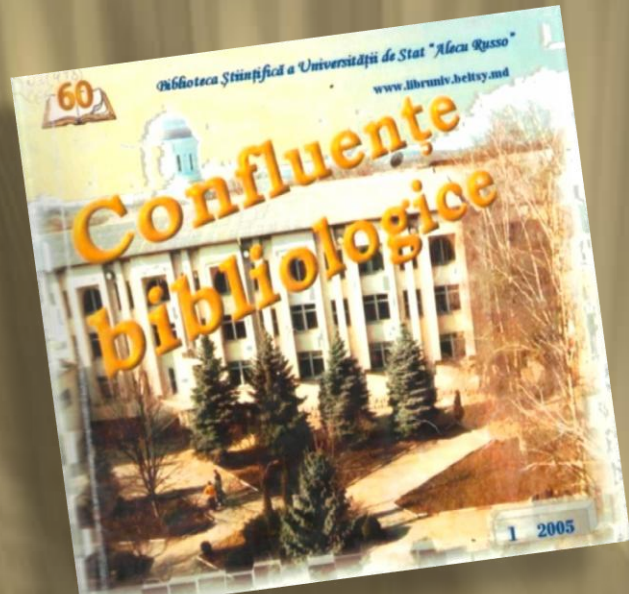
Ion Druță este cu adevărat o personalitate a literaturii din țara noastră. Creația lui Druță este iubită și apreciată de cititorii de diferite vârste. Copiii citesc Povestea Furnicii și Balada celor cinci motănași, adolescenților le plac poveștile de dragoste din Frunze de dor, cei maturi meditează citind Povara bunătății noastre sau...Ultima lună de toamnă.

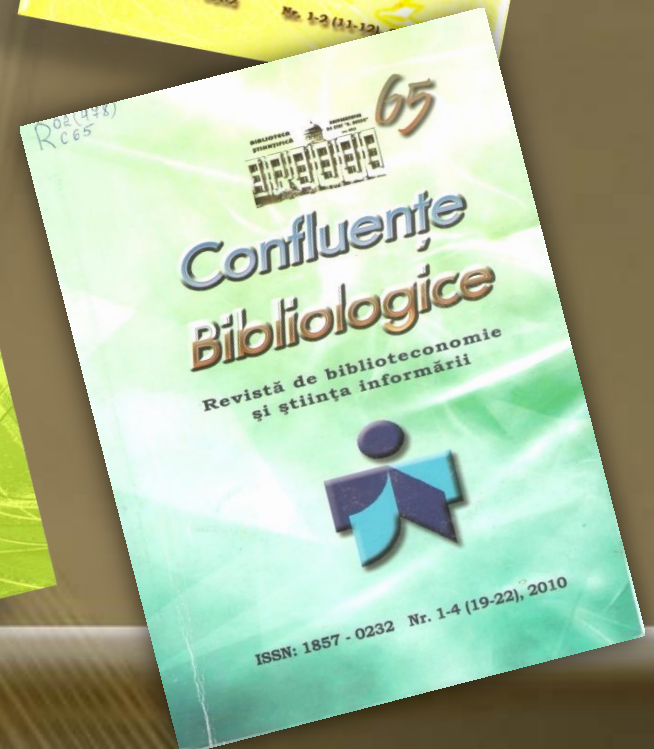
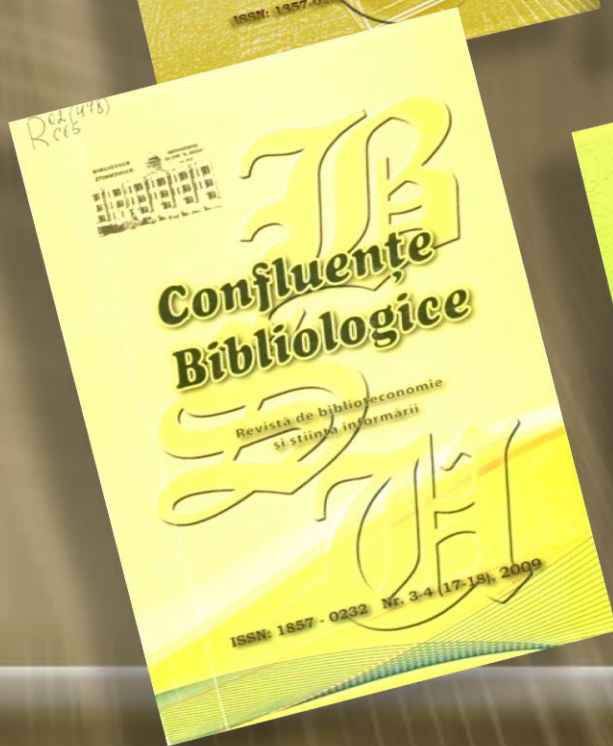
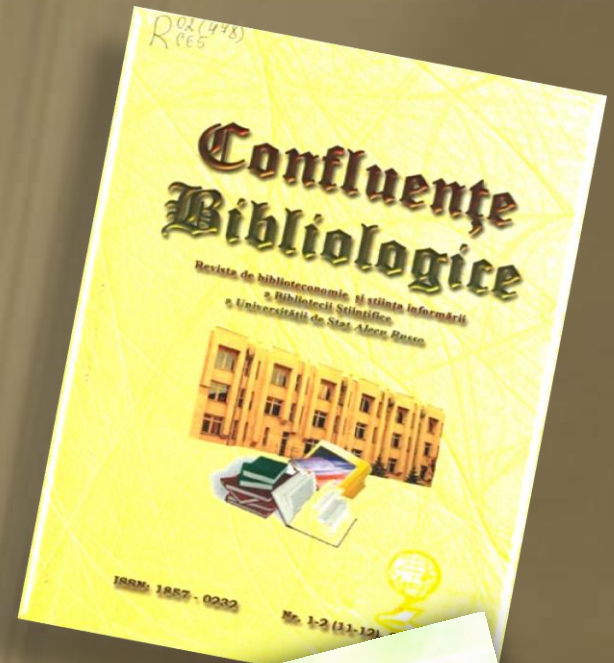
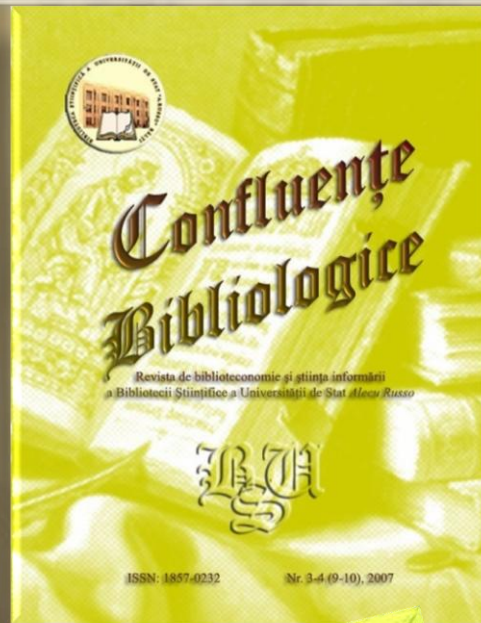
MORARU, Anatol. Ion Druță. Opera epică și dramatică. Chișinău, 2010

Redactor asociat al revistei *SEMNA*

Redactor șef al revistei **CONFLUENȚE BIBLIOLOGICE**

PREZENȚE ÎN ANTOLOGII ȘI LUCRĂRI COLECTIVE

FENOMENUL ARTISTIC
ION DRUȚĂ

ACADEMICA

Fenomenul artistic Ion Druță 347

NOVELA ULTIMA LUNĂ DE TOAMNĂ: O ALTĂ PERSPECTIVĂ A LECTURII

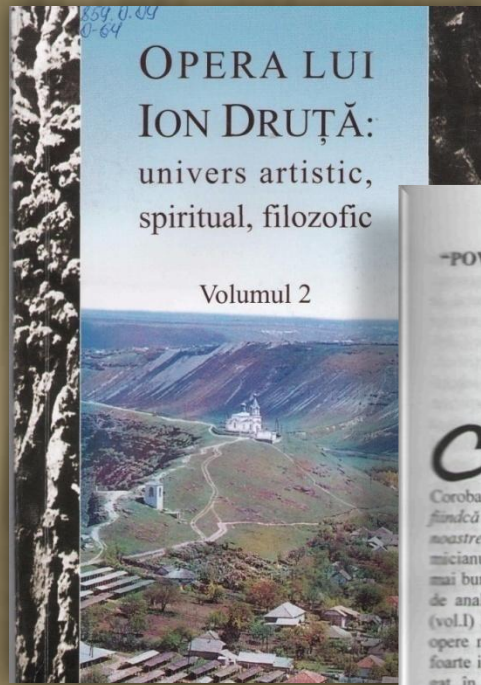
Despre proza și dramaturgia lui Ion Druță s-a scris foarte mult și în registre diferite, dar, paradoxal, până în ultimul timp, scriitorul, unul reprezentativ pentru literatura română din Basarabia, nu a „avut noroc” de studii monografice pe măsură (exercițiul critic al lui Andrei Hropotinschi din *Ultima lună de toamnă* este mai mult, în opinia noastră, patinaj – artistic – pe suprafețele textelor).

În 2004, la Centrul Editorial Poligrafic al Universității de Stat „A. Russo” din Bălți s-a apărut o monografie colectivă corpolentă (peste 1000 de pagini), ediția celor 2 volume fiind coordonată de academicianul Mihail Dolgan. Este un proiect, intitulat *Opera lui Ion Druță: Univers artistic, spiritual, filozofic*, a fost gândit să se finalizeze în finalitatea lui: „întreg necuprinsul scrierilor sale este examinat, adică, așa putea altfel spune, totul este analizat despre Ion Druță, despre nemărginirea universului său artistic și spiritual, despre lumea conceptualizată și lumea noastră efemeră...” [1, p. 10]. Monografia adună între coperti exegeze diferite, cu valoare și autenticitate, semnate de autori renumiți din R. Moldova, România, fosta URSS și Ucraina. Firește, odată cu apariția acestei lucrări de dimensiuni, dosarul critic al operei drujene devine mai complet. Și totuși monografia nu dă răspunsuri întregi la întrebarea: „În ce măsură reușește opera drujeană să se impună valoric în contextul romanului românesc sau european?” Mai mult, cu toate că meritele sunt exegze critice în elucidarea „cazului Druță” sunt evidente, receptarea/opera operei drujene rămâne a fi o stringență pentru hermeneuții școlii din România. Și asta pentru că un șir de texte drujene trebuie revizitate pentru a le descoperi neforțat și alte (noi) semnificații, calități: or, este vorba despre un scriitor mare.

În acest context, considerăm că o bună parte a nuvelisticii lui Ion Druță, care este reputația unui autor greu de frecventat, rămâne demnă de atenția, dacă nu și de admirația suverană (ne declarăm solidari cu Mircea V. Ciobanu care consideră că rezistența a operei drujene rămâne a fi proza scurtă) nu doar a cititorului obișnuit să asimileze materiile programelor de studii din liceu / facultate sau a cercetătorului inocent.

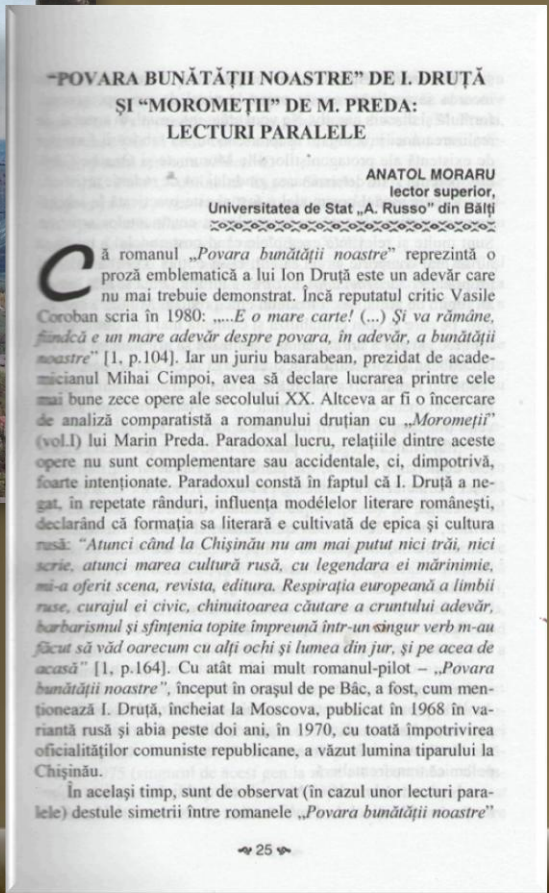

Anatol Moraru

OPERA LUI ION DRUȚĂ: univers artistic, spiritual, filozofic

Volumul 2

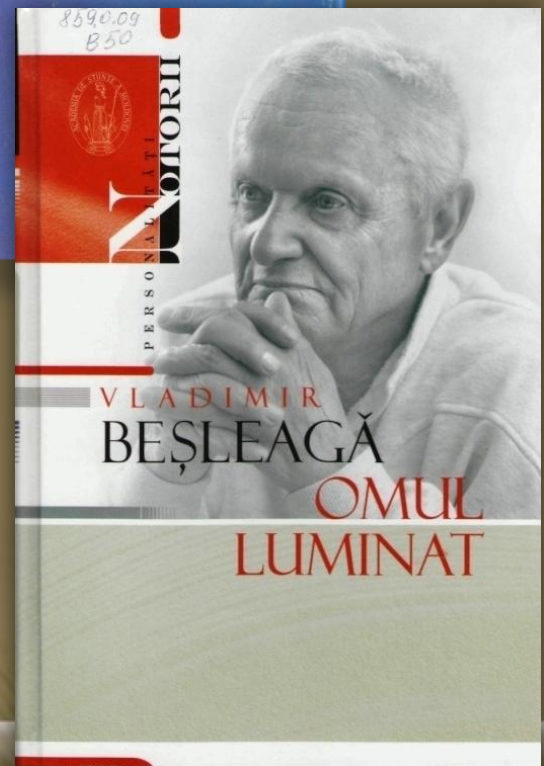
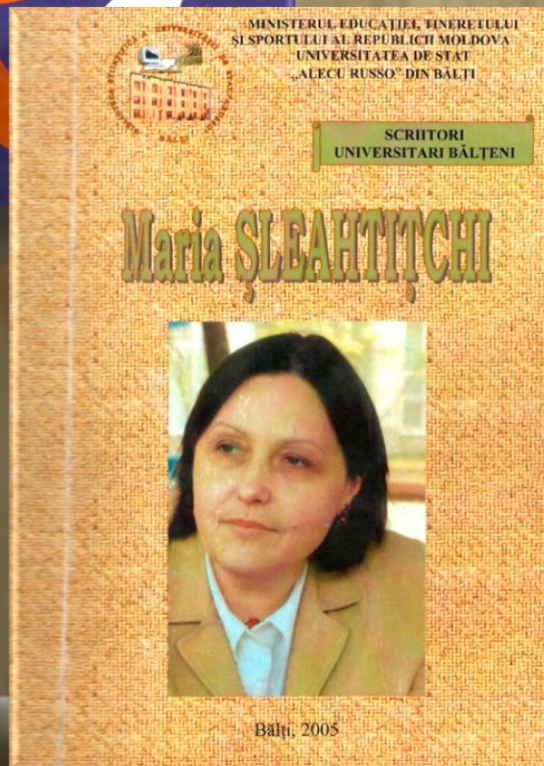
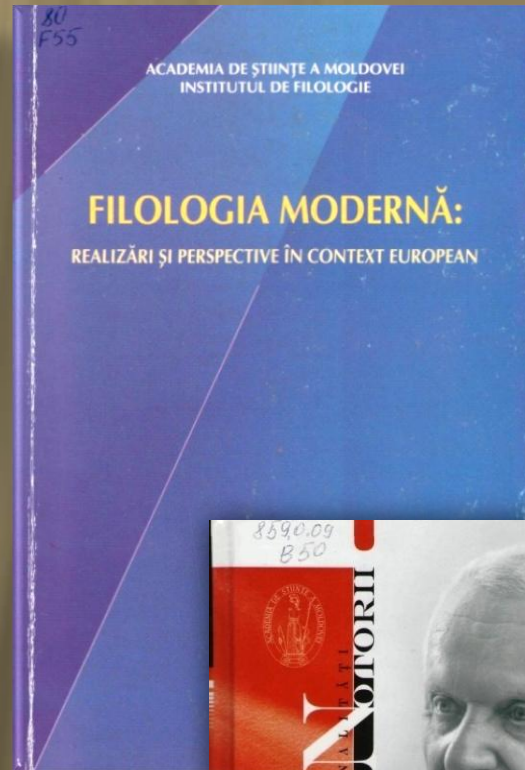

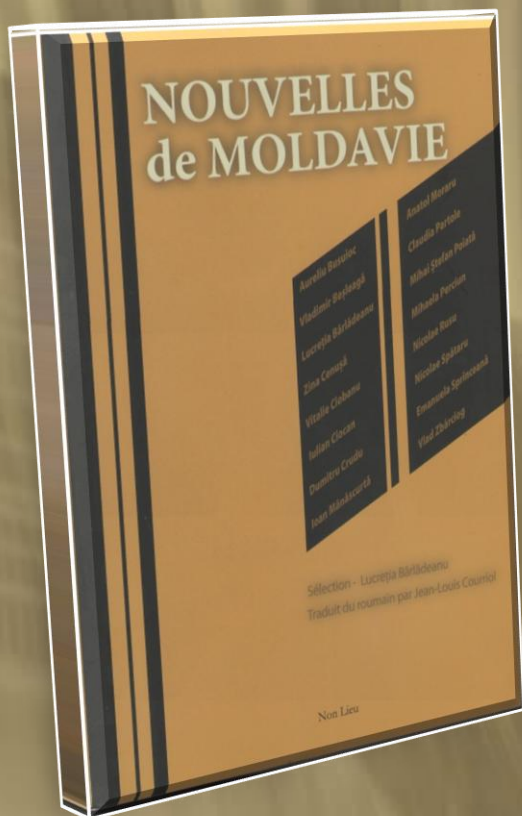
“POVARA BUNĂȚĂȚII NOASTRE” DE I. DRUȚĂ ȘI “MOROMEȚII” DE M. PEDA: LECTURI PARALELE

ANATOL MORARU
lector superior,
Universitatea de Stat „A. Russo” din Bălți

Că romanul „*Povara bunățătăii noastre*” reprezintă o proză emblematică a lui Ion Druță este un adevăr care nu mai trebuie demonstrat. Încă reputatul critic Vasile Coroban scria în 1980: „...E o mare carte! (...) Și va rămâne, fiindcă e un mare adevăr despre povara, în adevăr, a bunățătăii noastre” [1, p.104]. Iar un juriu basarabean, prezidat de academicianul Mihai Cimpoi, avea să declare lucrarea printre cele mai bune zece opere ale secolului XX. Alțeva ar fi o încercare de analiză comparativă a romanului drujean cu „*Moromeții*” (vol.I) lui Marin Preda. Paradoxal lucru, relațiile dintre aceste opere nu sunt complementare sau accidentale, ci, dimpotrivă, foarte intenționate. Paradoxul constă în faptul că I. Druță a negat, în repetate rânduri, influența modelelor literare românești, declarând că formația sa literară e cultivată de epica și cultura rusă: „Atunci când la Chișinău nu am mai putut nici trăi, nici scrie, atunci marea cultură rusă, cu legendara ei mărinimie, mi-a oferit scena, revista, editura. Respirația europeană a limbii ruse, curajul ei civic, chinătoarea căutare a cruntului adevăr, barbarismul și sfințenia topite împreună într-un singur verb m-au făcut să văd oarecum cu alți ochi și lumea din jur, și pe acea de acasă” [1, p.164]. Cu atât mai mult romanul-pilot – „*Povara bunățătăii noastre*”, început în orașul de pe Bâc, a fost, cum menționează I. Druță, încheiat la Moscova, publicat în 1968 în varianta rusă și abia peste doi ani, în 1970, cu toată împotrivirea oficialităților comuniste republicane, a văzut lumina tiparului la Chișinău.

În același timp, sunt de observat (în cazul unor lecturi paralele) destule simetrii între romanele „*Povara bunățătăii noastre*”

Anatol MORARU

Auteur d'écrits en prose et critique littéraire. Il est né le 18 septembre 1958 à Scumpia, département de Făleşti. A fait des études à la Faculté des Lettres de l'Institut Pédagogique „Alecu Russo” de Bălți qu'il a terminés en 1984; il y enseigne comme maître-assistant à la chaire de Littérature roumaine et comparée. Rédacteur associé à la Revue *Semni*. Parmi ses livres publiés: *Nouveau traité d'hygiène* en 2002; *Le Fondateur de médailles*, Chisinau, 2008; *Ion Drujă: oeuvre dramatique et épique* Chisinau, 2010.

TOUS N'EN FONT QU'UN...

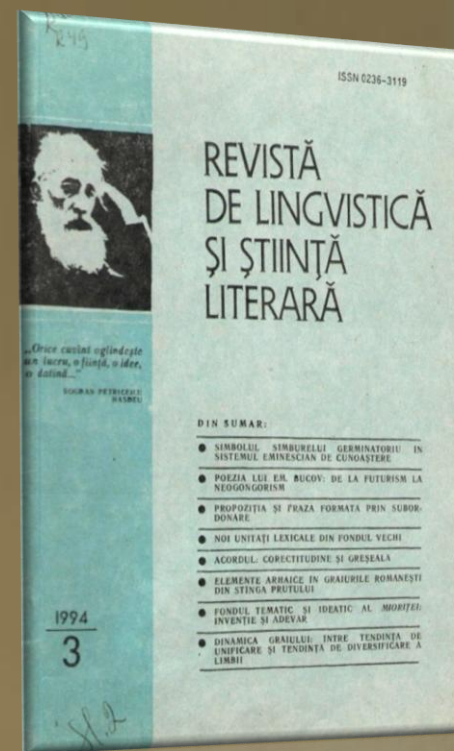
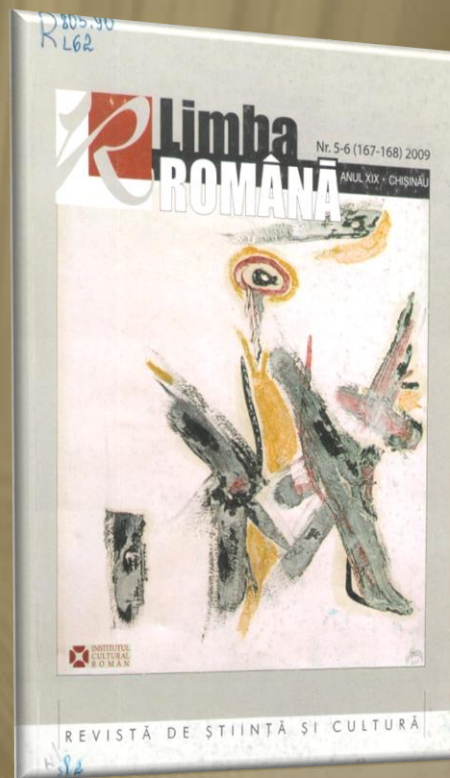
Karl Zaharovici Rabinovski avait l'habitude de se promener très tôt le matin dans le campus avec un masque de bonheur sur le visage et en fredonnant un hit soviétique. Prié d'expliquer la nature de cette expression de permanente félicité, le personnage a répondu avec la sagesse propre au peuple dont il est issu: „Je préfère être objet d'envie que de pitié”.

Quand j'étais jeune enseignant, je pensais parfois à m'évader du campus; or les lumières de Chisinau, c'est bien connu, peuvent fasciner tout provincial émancipé. Les années sont passées comme elles ont pu et j'ai compris que j'étais condamné à consumer les jours que Dieu m'a donnés (autant qu'il m'en a donné et tels qu'il me les a donnés) dans ce périmètre universitaire et dans cette ville pépinière du spleen. C'est pourquoi, prenant le masque de Karl Zaharovici qui se promène en ce moment, je veux le croire, toujours aussi heureux dans les jardins du Seigneur, je m'efforce d'enregistrer les pratiques des personnages du campus...

Jorge Luis Borges plaidait pour une idée, dingue, à première vue: „Tous les êtres n'en font qu'un et tous les livres aussi”, idée illustrée par Pierre Ménard, par l'auteur de *Don Quichotte*, *La Tour de Babel*, *La Loterie de Babylone*, *Le Jardin aux allées qui bifurquent*, etc. Si nous épousons avec passion le point de vue de Borges, alors tous les personnages du campus du district de Bălți sont un seul et même personnage...

Les bâtiments du campus abritent des facultés. Les facultés, si vous ne le saviez pas, sont structurées par chaires. Les chaires, à leur tour, sont constituées de professeurs. Les enseignants sont de toutes sortes, d'âges, de sexes, de sympathies politiques, de préférences culinaires, de qualifications professionnelles multiples.

PREZENȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

Revistă editată de Institutul de Filologie al A.Ș.M. și
Facultatea de Filologie a U.P.S. "Ion Creangă"

ISSN 1847-14

Metaliteratură

Anul VIII, nr. 1-2 (17), 2008 (serie nouă)

critică • istorie • teorie literară

REVISTĂ A UNIUNII SCRITORILOR DIN ROMÂNIA ANUL CXLVI CONVORBIRI LITERARE FONDATĂ DE SOCIETATEA JUNIMEA DIN IAȘI, LA 1 MARTIE 1867

Redactor șef: Cassian Maria SPIRIDON

„Fericeala este genetică, m-am născut cu gena fericii”

– dialog cu scriitorul Vasile ANDRU

**Nicolae Popescu. Povestea incredibilă a unui geniu
al matematicii românești**

– Ioana MALAMEA în dialog cu Elena LIANA POPESCU

Poezie: Gheorghe GRIGURCU

Basarab NICOLESCU – 70:

Ana Maria BOTNARU, Irina DIACĂ

Virgil NEHOIANU: Andrei Marga

Irina MAVRODIN: Despre esecul critic

Maria CARPOV: Din laboratorul unui tânăr romancier

Elvira SOROBIAN: Vintilă Horia – Jurnal de exil

Nicolae STROESCU STĂȘIȘOARĂ: Ronald Reagan văzut
nu numai dinspre Occident

Alexandru ZUB: Erudiția în slujba istoriografiei: D. Ciurca

Antonio PATRAȘ: Bătălia pentru roman

Ioan BOLBAN: Lume mișcată în sue gastrice și tinctură onirică

Radu VOINESCU: Un Stoneheuge poetic

Liviu GRĂȘOIU: Revenirea cu destin

Doris MIRONESCU: Cinematograf și panopticum...

Margareta DUMITRESCU: Debutul Anei Blandiana

Elena VULCĂNESCU: La un portret inedit...

Ioan BUDUȚĂ: Pistis și gnosis

Gheorghe FEDOROVICI: Un strigăt tare

Carmelia LEONTE: „Frumusețe străină am văzut”

Dragoș COJOCARU: Pacificatorul în Orașul Îngerilor

Cronica literară: Cristian LIVESCU, Constantin DRAM, Dan MĂNUCĂ

Comentarii critice: Adrian Dima RACHERU, Vasile SPIRIDON,

Daniela PETROȘEL

Actualitatea literară: Emanuela ILIE, Șerban AXINTE,

Adrian G. ROMILA

PROZĂ

CONFUZIE ȘI EFECT

Anatol MORARU

E miercuri, zi aglomerată pentru domnul profesor. A avut cursuri, apoi, ședința Comisiei pentru Imagine a Universității și, pe urmă, consultație cu masteranzii. Acum tocmai iese din campus, parcă a scăpat de corvoadă. Obșnușiește de fiecare dată să meargă pe jos pe Independenței până la stația Centru. Urbea fără identitate arhitectonică, în care stă de 25 de ani, are partea ei de farmec și ea se numește bulevardul Independenței, mai exact, segmentul de la intersecția cu str. Pușkin și până maternitate, unde-și încredințează asfaltul cu Dostoevski. În acest perimetru străjuit de anafii, tei, pini, și blocuri turn, se pot întâlni creștinii care se vin de la Catedrala Sf. Constantin și Elena cu enoriașii care se întorc de la Sf. Nicolae, studenții care vin detașați de la universitate cu cei care se îndrăpătesc în școli, orășeni și care se duc cu mașini spre Piața Centrală, Palatul Municipal de Cultură, Oficiul Străii Civile, Secția de Pașapoarte, Primărie, Pinacotecă, Teatrul Național, magazine, baruri etc., cu aborigenii care au vizitat deja instituțiile date, tipii tipice care se duc aiaura cu personaje care vin de pe uriași. Rămâne doar să precizăm că e și locul unde se expun etermi îndrăgostiți, înt-un cvintet, e porțușca de anafii pe care locuitorii pot țese din anonimul urban. Deși e o zonă cu cei mai tare drive, rar când se produc ambutejași.

Într-o zi de Independenței, domnul profesor practic nu se uită la femeile în trecere, i-a fost de ajuns frumusețea studenților.

Aba a traversat strada Pușkin și aude cum cineva strigă: „Domnule profesor, domnule profesor!” Iși continuă înaintarea, dar vocea insistă. Emoțional vocativului este un bărbat între două vârste, de statură mijlocie, poartă pantalonii și sandalele ieftine, iar pe cămașă alba se văd insulțe de emeție umedă.

– Domnule profesor.

– Vă ascult.

– Mă scuzați, v-am căutat la facultate.

– Da.

– Am o problemă.

– Vă ascult cu atenție.

– De fapt, fică-mea are o restanță la dumneavoastră. Făcește, e vina ei, n-a învățat cum trebuie, se vede, de, ca înțele, am auzit că simteți un profesor sever, dar vă vom fi mulțumitori, neplăcut.

– Stimate domn, eu nu obișnuiesc să soluționez probleme de serviciu în stradă, în baie, în bar, la piață sau... în WC...

– Vă înțeleg, aveți dreptate, în toaletă nu se poate, nu-i

frumos, dar dacă nu lichidează restanța, o dau afară... și așa ni-e greu, mai avem încă două fete, învâța la ficu, știu că simteți om de valoare și de onenie...

– Derm de Oscar, nu.

– De cine vorbiți?

– Bine și cum îi zice domnișoarei?

– Langa Cristina.

– Nu-mi prea amintesc, la ce an e și la ce disciplină are restanță?

– Un moment, mi-a scris totul pe hârtie...

Personalul transpiră începe să caute febril prin buzunare, între timp, domnul profesor răspunde pe rând la salutul celorva universitari, care înțeleg că se guste momentul.

– Aha, am găsit, deci, Langa Cristina, profesorul Anatol Cojocaru, restanță la Istoria Pedagogiei.

– Aha, deci, e o confuzie la mușce, mă numesc Anatol Cojocaru și sînt de la Filologie.

– Și eu unde să-l găsească pe cellalt, că toți au arătat la dumneavoastră.

– Întrebăți la Facultatea de Pedagogie și Psihologie, o zi bună.

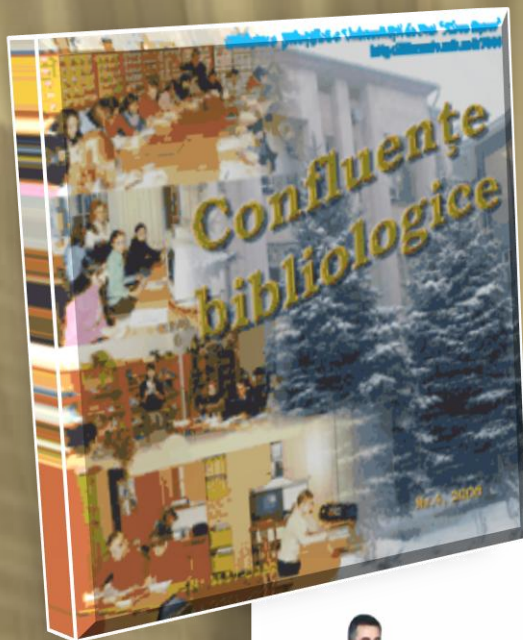
Revine treptat în apele sale și ajunge la stație, unde trebuie să aștepte autobuzul nr.18, care înfirze. Cumpără un Contract de la chioșcul din stație și-l pune în servietă, ca să aibă ce lectură în autobuz. La un moment dat, ochii i se concentrează pe caruselul împiedic al gîmlilor din cuprătorul cu microunde din pizzeria de alături. I se par niște planete plan-tarose care se învîrt în jurul unui soare electric uriaș. Închide ochii și abia acum simte o foamă de lup, dar nu intră în localul ce poartă numele unei insule mitice scufundată sub ape – cei 50 de lei pe care-i are în portmoneu n-au cum să facă puțin. Ar fi cazul să scoată bani de pe card de la bancomatul din coș, dar asta înseamnă să traverseze strada și ești obose.

Alături se oprește un BMW, verde cu frunza din balade. Se descinde portiera și o față cunoscută îl întreabă dacă merge acasă. Se forțează să-și amintescă de unde îl cunoaște. Bărbatul de la volan repetă întrebarea. Aha cînd se așază pe bancheta din față, își amintescă că s-au întâlnit o la o zi de naștere la un prieten, maior în poliția rutieră. De altfel, i-a produs o impresie bună atunci, nu s-a îmbătat, în plus, are o soție îmbrăcată cu gust și miștoasă. Cînd BMW-ul a virat pe strada Bicoșeni, polițianul în civil i-a spus că l-a văzut de câteva zile. „Ce bine că v-am întâlnit. Am o problemă. Dar să vă spun cum a fost. Supravegheam traficul rutier lângă Dumbrava de Nuc, de asupra Corăbiișilor. Am oprit un Ford, era murdar de

CONVORBIRI LITERARE

51

Martie 2012, Nr. 3 (195)

Confluente Bibliologice
EDITORIAL

Resurecția spirituală întirzie

Mai recent, ministrul Economiei, dl. Dodoni a recunoscut cu o franchețe străjnică că Guvernul nu va mai putea majora așa cum promisese curajos, salariile bugetarilor. Motivul este unul foarte serios - nu ajung bani. După ce citiva ani buni regimul a raportat voronicește că totul se schimbă sore bine, acum, iată, își declară impotența...

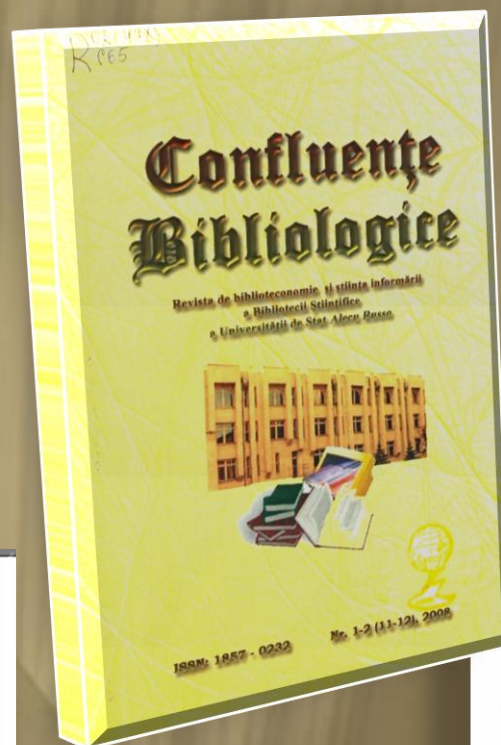
Este adevărat că, în 2006, au intervenit și factori nefavorabili: biocarea exporturilor de vinuri și de alte produse agricole către Federația Rusă, scumpirea prețului la gazele naturale, închiderea frontierei cu România etc. Pe de altă parte, asemenea situații erau, într-un fel, previzibile, or, e de la sine înțeles: dacă te cerzi cu toți vecinii, riști să-ți hrănești caprele cu morcovii sau mearle crescute pentru export. Actuala guvernare promovează, din păcate, o politică extremă duplicitară și decalamentală.

În aceste condiții de austenitate și blocaj, e greu să ne imaginăm că în R. Moldova revitalizarea culturii ar avea vreodată șansă. Doar dacă, în linia spiritului populist preferat, ar putea să-și viziteze cooptun pe președintele ghidului de a înțelega cămenii de atâcen să contribuie nu numai la renoverarea unei mânăstiri, amenajarea unor firinți, dar și la (re)construcția unei / unor bibliotec. Dar cum asemenea investiții - construcția de bibliotec - nu prea aduc dividende politice, nu văd cum s-ar putea întreprinde o asemenea mînire. Plus la toate, guvernarea nu a fost capabilă, ocamdantă, să profite de avantajele vecinătății cu UE...

Așteți că, în această situație precară, trebuie să mizăm

și în continuare pe donațiile de carte și echipament, pe ajutorul financiar extern. Volumul resurselor financiare venite de la '90' înlocuie din România și destinate fortificării culturii basarabene este amolui. Vom spune doar că nu întodeauna ele au fost distribuite și chetula judicioasă, unele partide politice, grupări, reviste, publicații, persoane reușind să beneficieze copios de bani transferați de București, fără a înregistra rezultate notabile. Nu putem spune că a existat proiectul bine elaborat al unei expansiuni culturale (ca, de altfel, și economică).

Ne preocupă, prin la urmă, partea luminoasă a fenomenului, or, nu trebuie să uităm niciodată binele ce ni s-a făcut. Amintim că la 29 august 1991 la Chișinău a fost deschisă prima bibliotecă de carte românească din Basarabia - Transilvania. Apoi, treptat, au fost înființate bibliotecile Onisfor Ghibu, Tilgoviște, Alba Iulia, Maramureș, Tigru Mureș, fiecare beneficiind anual de cîte 2.000 - 3.000 de volume. Ele aveau, în 2003, un fond general de 500.000 de volume. Tot datorită ajutorului dezinteresat al guvernului român au fost deschise bibliotecile de carte românească la Bălți, Florești, Ialoveni, Fălești, Ungheni, Strășeni, Orhei. De donații de carte au beneficiat și beneficiază: Biblioteca Națională, Biblioteca Municipală S. P. Hădeu din Chișinău, bibliotecile universitare din capitală, precum și Biblioteca Științifică a Universității Alcu Russo-BGU, în special, grație ajutorului acordat de Asociația Pro Basarabia și Bucovina, Institutului Cultural Român, Departamentului pentru Relațiile românilor de pretutindeni

TINERII,
BIBLIOTECA,
INTERNETUL..

Anatol MORARU, redactor - șef

Este semnificativ faptul că 2008 a fost declarat în R. Moldova Anul Tineretului, Anul lecturii, Anul Drușă. Ne gândim, firește, la semnificațiile și profiturile culturale și nu la rațiunile și interesele (pre)electorale de care se ghidează guvernarea comunistă, cînd decretează sărbători naționale. Ar fi normal, și nu descoperim continente, ca această categorie socială să se bucure mero de o atenție specială, or, adevărul *Tinerii sînt o expresie a continuității, rămîne a fi, cu toate imițiaunile politice, unul axiomatic.*

Tinărul, lucru știut, se formează ca personalitate prin lecturi și devine performant cînd are acces la informații. În această ordine de idei, tinerii au astăzi la dispoziție două importante surse de formare / informare: *Biblioteca și Internetul.* O dispută la modă în ultimele decenii este cea a substituirii Bibliotecii cu Internetul, o discuție purtată uneori la limită și în care s-au antrenat deopotrivă și cei care preferă să obțină sume de conținuturi din cărți, dar și partizanii fervenți ai calculatorului.

Nu-mi asum poziția îngrată de arbitru al acestui "război", mi-aș permite doar cîteva clarificări de fond, care, de altfel, nu-s o nouate absolută.

Internetul oferă, într-adevăr, acces la informații 24 din 24, depășind net programul de activitate al unei biblioteci. Totodată, el oferă constant și simultan un volum aproape nelimitat de informații, fapt imposibil de realizat printr-o singură vizită la bibliotecă. Pe urmă, *Internetul* poate pune la dispoziție un număr infinit de copii ale oricărui articol, volum, document, pe cînd numărul de exemplare chiar și într-o bibliotecă națională este, de regulă, limitat. Nu e lipsit de importanță pentru beneficiar și uriașa economie de timp și efort - *Internetul* dă posibilitatea căutării instantanee a informației, pe cînd într-o bibliotecă lucrul acesta e, practic, imposibil de realizat. *Internetul* poate conține, pe lîngă text, imagine și sunet, adăosuri foarte utile, mai ales, în cazul textelor din domeniul tehnice și a celor din cadrul istoriei și geografiei. *Internetul* oferă și iluzia unei comodități, intimități, dacă vreți. Și în fine, bibliotecile noi se construiesc nu în fiecare an, pe cînd viteza cu care se răspîndește accesul la Internet crește pe zi ce trece.

Biblioteca are avantajul să ofere un anume mediu pentru

nr. 7-8
(165-166)
Iulie-august
2008

Contrafort

32 pagini
5 lei R. Moldova
2 lei România

Revista tinerilor scriitori din Republica Moldova

ISSN 1857-1603

Editori: Institutul Cultural Român
Revista Contrafort

Apare lunar la Chișinău. Fondată în 1994
http://www.contrafort.md
contrafort@moldnet.md

Povestea, elegia, surâsul In memoriam Vasile Vasilache

Lămurim șau. Le-am, pretoria, și așa încercăm de „amintoritor de timp” (M. Cimpoș). De multe ori timpul este sacrificat, acțiunea se desfășoară parcă în afara timpului, scriitorul sugerează ideea, mai mult chiaz, stimulanți încrederea cititorului și poate avea, chiar și în momentele cele mai dificile, și jansă. Participi, într-un fel, la procesul artistic, artiștii, ești parte din acest proces, într-o parte într-o relație de personaj-timp sau personaj-realitate-măi, în care poți intra real și absurd te invită la poezia în lumini a unor idei, semnificații existențiale. Și aici vine în memorie afirmația lui Petru Creția, care scrie într-un articol despre creația prozatorilor noștri: „Vasile Vasilache nu a dat ceva greu de uitat. Și nu l-a dat într-o prădă de razi forță neprevăzută și în corecția ei limită, ușorii groase, cu ezitări, cu precipitații, cu ocoliri și saccașonări...”

Am încercat, prin urmare, să privesc lumea cu ochii prozatorului, să pătrund în atmosfera creată de spiritul său, să dau de tăria lui, să văz tăind succesorii pe care poate nu o cunoaște astăzi nici creatorul de valori literare și artistice. Mă gândeam că numai astfel poți trage puțini litere tuse și prozatorul eu, între

naș naprele intonațiilor unor muzici până de senzeni și semnificații politice. Măsură pe care ne invită cu bunăcredință să le scriem, să le citim.

Am încercat și eu, temeror, o altă perspectivă de lectură a personajului Serafin Ponișor. Într-un studiu, *Poetica enciclopedică critică în Povestea cu două raze*, apărut în revista *Contrafort*, m-am încercat să definesc poezia: „protagonistul, tonul, printr-o amezonă optică, actual și argumente, cum le credem, infestabile. Interventia mea m-a rugat gura stângului, poate și pentru că timpul eravate chiar în letargie, dar m-am bucurat enorm când, peste vreo trei luni, fiind în roșia noastră capitală, l-am întâlnit pe Vasile Vasilache în hotel Unirea”. Tiner, mi-a zis, flătăndu-mă, eu mă grăbesc la o penelă, lui m-a spus, dar vremea să-ți spun ceva. Mi-a plăcut cum l-am citit pe Serafin. Dar trebuia să merg mai departe, mai spre adiacent, eu, eu l-

VASILE VASILACHE
1. Pe Vasile Vasilache l-am văzut de mai multe ori în anii studenției mele și după, într-un îndrăginit și mă apropii de el pentru un autograf și să-i vorbesc când eram deja editor de carte la editura („Literatură artistică”), în toamna lui 1996, unde tocmai îl apăreau volumul de „Scriseri alese”, care cuprinde *Povestea... Elegia... Satiră...*. Citim cartea, făcându-mă sublinieri și note, având gata câte o formulă critică impresionantă pentru toate titlurile, dar cel care a venit mai întâi a fost Vasile Vasilache. Când a obținut cum și cămăra, m-a întrebat dacă eu sunt acela care a publicat acum două luni de zile un fragment de roman în revista *Literatură și artă*. Da, eu eram. Mi-a spus că i-a plăcut, scriitura și subiectul („dom-le, nu niște demaruri acide, o mobilanță...”), mișme și titlul („Irronoi” al fragmentului – „Amarul cerșii și plumbul” – și mai spus că așteaptă cu interes apariția romanului. Eu – am mai putut să spun nimic de interes. Iată autograful:

Vasilache, tiner!
Prinde-mă! Apărea-mă! Intru-mă... Mi-a dragi, măștii... mănușă - o ră plimb!
Dumitru F. Vasilache
Lucra, nr. 86.

Am avut întâlnire – extraordinară pentru mine, debutantul de atunci – care mi-a arătat un om senin, prietenos, generos, politicos, a stat la bătă relajii toaste în anii ce au urmat, o relație de respect și prietenie...

2. În prefața pe Vasilache cel din prozele scurte – *Elegia pentru Ana-Maria, Satiră în Formă, Intenții zădărnice* – a avut o perfecționist, obședat de detalii – genul artistului „ne-măntăit”, mediu de propriu scria. A avut o excepțională putere creatoare, dar de actuală respirație. A fost entuziast, l-a văzut avânt după primul roman („obținutarea” – așa ceva nu poate exista într-o societate socialistă” – și învidia culturiiilor vremii – bine cunoscută...), fiind obligat să se retragă în traduceri pentru a supraviețui. Când a revenit la scrie, odată cu perestroika, m-a mai avut, cred, răbdare și nici rigore pentru ample perspective narrative, pentru romane-zingari, cu o arhitectură complexă... Știu că l-a găndit, l-a și povestit preterului, dar eu cred că l-a și scriu...

Anul XV
nr. 4
(162)
aprilie 2008

Contrafort

24 pagini
5 lei R. Moldova
2 lei România

Revista tinerilor scriitori din Republica Moldova

ISSN 1857-1603

Editori: Institutul Cultural Român
Revista Contrafort

Apare lunar la Chișinău. Fondată în 1994
http://www.contrafort.md
contrafort@moldnet.md

Anul XV
nr. 9
(167)
septembrie
2008

Contrafort

24 pagini
5 lei R. Moldova
2 lei România

Revista tinerilor scriitori din Republica Moldova

ISSN 1857-1603

Editori: Institutul Cultural Român
Revista Contrafort

Apare lunar la Chișinău. Fondată în 1994
http://www.contrafort.md

6

Cronica literară

O carte despre superlativul femeii

O bișnă, timp de câteva secole modelle, doctrine, modelele estetice au venit în teritoriile literare românești cu preponderență din Paris, generând nu doar epoci, dar și cadrul ideea sincronizării, competiții.

de Anatol Moraru

Există încă mai multe probe concludente (Unul roman francez de Romul Munteanu, *Parangul literar în secolul al XIX-lea francez. Timp și spațiu în literatura franceză din secolul al XIX-lea de Anca Stăruș* etc.) ce demonstrează că demersul analitic românesc a depășit fără recuperări, erozierile modelului. Un argument edificator în acest context este și volumul *Pariziana românească: mit și modernitate* (Editura Institutului European, Iași, 2006), semnat de Elena Prus, un studiu monografic înedit în care autoarea își propune

constituie într-o textură de factură modernă. Curajoși a da, iată, rezultate pe măsură. *Pariziana... este originea o trădă de doctor habilitat și, evident, acest fapt a determinat în mare parte structura (riguroasă) și stilul (savant) al cărții.* Dumitru Ițimia remarcă în prefața la o altă carte valoroasă a Elenii Prus - *Poetica maladaptată la Prus* - o calitate meritorie: „... subțilități abilitate între riguroasă conceptuală și umbrilitate artistică a cititorului înscorn”. Și în cazul *Parizienilor...* Elena Prus își asumă ambele paritiră: a cititorului înscorn și a lectorului specialist. „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întregirea anagru amuzant (în capitolele II)”, revizuiți să realizezăm o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

Succesul *Parizienilor...* (calitățile volumului stă în stare să satisfacă orizontul de așteptare pretensiunii) este asigurat, în conștiința mea, de concepții bine elaborat: relațiozarea diverselor moduri de reprezentare a femeii pariziene: socială, literară, mitică și teatrală, operații care presupun, respectiv și întregirea adecvată: ontologică, estetică, etnologică și fenomenologică, precum și invocarea istoriei evenimentale și a evoluției mentalității colective. Ar mai fi de remarcat

Pentru a-și susține construcțiile teoretice, clasificările, demontrează, delimitările cu materia epică necesară, Elena Prus, care are apetit pentru proza franceză, îl frecventează pe Zola, Maupassant, Flaubert, Balzac, Alphonse Daudet.

După ce revizuieste dosarul critic al problemei cercetate și investighează dintr-o perspectivă socio-culturală întreg registru de proiecte identitare care definesc Pariziana (buna moderna, homo gallicus, homo discursivus, homo mistic, homo urbanus, homo eroticus, homo dramaticus și homo ludens), Elena Prus emite judicioși felicitări: *Pariziana este femeia modernă care caștă să se desăvâșească prin fidelul său apartor de a fi.*

„Dumitru Ițimia remarcă în prefața la o altă carte valoroasă a Elenii Prus - *Poetica maladaptată la Prus* - o calitate meritorie: „... subțilități abilitate între riguroasă conceptuală și umbrilitate artistică a cititorului înscorn”. Și în cazul *Parizienilor...* Elena Prus își asumă ambele paritiră: a cititorului înscorn și a lectorului specialist. „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întregirea anagru amuzant (în capitolele II)”, revizuiți să realizezăm o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

Succesul *Parizienilor...* (calitățile volumului stă în stare să satisfacă orizontul de așteptare pretensiunii) este asigurat, în conștiința mea, de concepții bine elaborat: relațiozarea diverselor moduri de reprezentare a femeii pariziene: socială, literară, mitică și teatrală, operații care presupun, respectiv și întregirea adecvată: ontologică, estetică, etnologică și fenomenologică, precum și invocarea istoriei evenimentale și a evoluției mentalității colective. Ar mai fi de remarcat

are, în destule pagini, o irezistibilă f seducție. Două câteva exemple iluștră aici: *Contest, Femeia nouă, cu pași mă discret, dar eroic, pe câmpul, pe baricade în câmburi, în prusă, în cașt sau în valul desglășură o considerabilă energie în o emancipării sale?* Sau: *Femeia parizienă lui Maupassant stă mai puțin naive, sentimentală, mai aproape de bărbat, și stă amantă și prietenă?* Sau: *Imagin*

„Dumitru Ițimia remarcă în prefața la o altă carte valoroasă a Elenii Prus - *Poetica maladaptată la Prus* - o calitate meritorie: „... subțilități abilitate între riguroasă conceptuală și umbrilitate artistică a cititorului înscorn”. Și în cazul *Parizienilor...* Elena Prus își asumă ambele paritiră: a cititorului înscorn și a lectorului specialist. „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întregirea anagru amuzant (în capitolele II)”, revizuiți să realizezăm o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

Succesul *Parizienilor...* (calitățile volumului stă în stare să satisfacă orizontul de așteptare pretensiunii) este asigurat, în conștiința mea, de concepții bine elaborat: relațiozarea diverselor moduri de reprezentare a femeii pariziene: socială, literară, mitică și teatrală, operații care presupun, respectiv și întregirea adecvată: ontologică, estetică, etnologică și fenomenologică, precum și invocarea istoriei evenimentale și a evoluției mentalității colective. Ar mai fi de remarcat

Succesul *Parizienilor...* (calitățile volumului stă în stare să satisfacă orizontul de așteptare pretensiunii) este asigurat, în conștiința mea, de concepții bine elaborat: relațiozarea diverselor moduri de reprezentare a femeii pariziene: socială, literară, mitică și teatrală, operații care presupun, respectiv și întregirea adecvată: ontologică, estetică, etnologică și fenomenologică, precum și invocarea istoriei evenimentale și a evoluției mentalității colective. Ar mai fi de remarcat

de Elena Prus

„Dumitru Ițimia remarcă în prefața la o altă carte valoroasă a Elenii Prus - *Poetica maladaptată la Prus* - o calitate meritorie: „... subțilități abilitate între riguroasă conceptuală și umbrilitate artistică a cititorului înscorn”. Și în cazul *Parizienilor...* Elena Prus își asumă ambele paritiră: a cititorului înscorn și a lectorului specialist. „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întregirea anagru amuzant (în capitolele II)”, revizuiți să realizezăm o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

„Dumitru Ițimia remarcă în prefața la o altă carte valoroasă a Elenii Prus - *Poetica maladaptată la Prus* - o calitate meritorie: „... subțilități abilitate între riguroasă conceptuală și umbrilitate artistică a cititorului înscorn”. Și în cazul *Parizienilor...* Elena Prus își asumă ambele paritiră: a cititorului înscorn și a lectorului specialist. „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întregirea anagru amuzant (în capitolele II)”, revizuiți să realizezăm o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

Anul XIV
nr. 9
(155)
septembrie
2007

Contrafort

24 pagini
5 lei R. Moldova
2 lei România

Revista tinerilor scriitori din Republica Moldova
ISSN 1857-1603

Editori: Institutul Cultural Român
Revista Contrafort

Apare lunar la Chișinău. Fondată în 1994
http://www.contrafort.md
contrafort.moldnet.md

6

Cronica literară

O carte despre superlativul femeii

Obinuit, timp de câteva secole estetice, doctrine, modele estetice au venit în retoricile literare sămănând cu preponderență din Paris, generând nu doar epigoni, dar și cultivând ideea sincronizării, competiției.

Anatol Moraru

Există însă mai multe probe concludente (*Nuți roman francos de Romul Măntoiuș, Personajul literar în secolul al XIX-lea francez, Timp și spațiu în literatura franceză din secolul al XIX-lea de Anca Sibru* etc.) ce demonstrează că demersul analitic românesc a depășit faza recuperării, reoripției modelilor. Un argument edificator în acest context este și volumul *Pariziana romanescă mit și modernitate* (Editura Institutul European, Iași, 2006), semnat de Elena Prus, un studiu monografic înedit în care autoarea își propune

constatare într-o textură de factură modernă. Cursul de a răspunde acestei fascinate provocări a dat, însă, rezultate pe măsură.

Pariziana... este la origine o teză de doctor habilitat și, evident, acest fapt a determinat în mare parte structura (riguroasă) și stilul (savant) al cărții.

Dumneii Ileana semenea în prefața la o altă carte valoroasă a Elenei Prus - *Pariziana modalități la Prus* - o calitate meritorie: „... subtilul echilibru între riguroasă exegheză și sensibilizată artistică a stilurilor inovate”. Și în cazul *Parizianei...*, Elena Prus își asumă umbele partituri a cititorului inocent și a lectorului specialist: „Am încercat să îmbinăm o lectură tradițională a personajului Parizienilor (în capitolele I) cu o lectură modernă, marcată de dreptul la imaginație și întrebare asupra sensurilor (în capitolele II)”, revizuiți să realizeze o interpretare poetică nouă a acestui fenomen original al civilizației și literaturii franceze.

Succesul *Parizianei...* (calitățile volumului sînt în stare să satisfacă orizonturi de așteptare pretențioase) este asigurat, în conștiința mea, de conceptul bine elaborat: relaționarea diverselor moduri de reprezentare a femeii pariziene: socială, literară, mitică și teatrală, operați care presupun, respectiv, și interpretări adecvate: ontologice, estetice, etnologice și fenomenologice, precum și invocarea istoriei evenimentale și a evoluției mentalei colective. Ar mai fi de remarcat

Pe troa și-a susține construcțiile teoretice, clauzulele, demonstrațiile, admiterile cu materia epică necesară, Elena Prus, care are apetit pentru proza franceză, îi frecventază pe Zola, Maupassant, Flaubert, Balzac, Alyxandre Daudet.

După ce revizuieste dosarul critic al problemii cercetate și investighează dintr-o perspectivă socio-culturală întreg registru de proiectii identitare care definesc *Pariziana (homo modernus, homo gallicus, homo discursivem, homo miticus, homo urbanus, homo ereticus, homo dramaticus și homo ludens)*, Elena Prus emite judecări fără curbur:

Pariziana este femeia modernă care s-a născut și se dezvoltă prin felul său aparte de a fi. O caracteristică distinctivă de elitism și diferențiere. Pentru Parizienele distinsă de la sfîrșitul secolului este caracteristic un regimament sofisticat. Dorința lor de excentricitate, izbucnirea stilului, eforturile permanente de a lăsa fără săfîre audiența, se compun cu cochetă Profunditatea de a se demara de vulgaritatea cadrului ordinar. Pariziana întreprindea ceea ce se numește în savant vîcere moderne sau le savante vîcere a feminin.

Pariziana este femeia modernă conștientă de valoarea sa. Ea este superlativul femeii în general, și al femeii franceze, în special. A fi femeia și a fi Pariziene este un rîu dublu. Femeia parizienea vîcere afirmarea unui anumit tip de autenticitate specific franceză și pariziene. (...) Exemplul său se printr-o formă de mitopoietică a aparenței. Pariziene este arta în tot ce o încompune, de aici poezicilor marelui, poezicilor scurte, poezicilor modale, poezicilor cerebrale și nonverbalului”.

are, în destule pagini, o irezistibilă forță de seducție. Două câteva exemple ilustrează: *urcii contate, Pomis nouă, ce pași mîrșăși, dictez, dar oricî, pe șafal, pe baricade, în căburi, în preș, în asil sau în silabă, desigur și considerabilă energie în vederea emancipării sale! Surs: Femeile pariziene a lui Maupassant sînt mai puțin naive, mai puțin sentimentale, mai aproape de bărbat, pentru sînt amant și prieten”. Surs: Imaginea Elenei secolului al XIX-lea este în viață, de la acțiunile lui Napoleon pînă la Revoluția și Restanșările alternative*

Surs: *Pariziene nu par să aibă baine pentru a se acoperi, pentru a se descurci urzilor. Reșon șabard și toată lumea! Bumbac este cum va fi bumbacul, pentru a fi în valoare sau ce se pînă și să fie sub fuste largi și vînturile albeie neobrușate... ”Să, în fine, Pariziene de la sfîrșitul secolului este mai îndrăgite în pariziene sa: ea schimbă și înverzind roburile și înverzind roburile în geometria lui lui lui, devenind agitat al simbolurilor poeziei de amor, de adăbur diver?”*

Mai mult decât justificată mi se pare considerția autoarei că *Pariziana* este și personaj postmodernist amant la literă: *Parizienea amantă amantă trăind postmodernitate, cum ar fi integrarea în cultura spectacolului, bazată pe impresivitate, dinamizarea lui și fizicitate, modernitatea spontanitate, orișfîntatice asupra vîcere aceluiași stilului de viață și al autenticității*

Ay vrea să cred că *Pariziana romanescă și modernitate*, o carte scrisă cu profesionalism și vîcere onestitate, în timp să poată să satisfacă iubitorii, să dănească un obiectiv

Pariziana Romanescă MIT și MODERNITATE
ELENA PRUS

sintagmele

Revistă a Universității de Stat „Alecu Russo” din Bălți - Anul III, noiembrie 2012 - Redactor șef: Ghendrița M...

Un spirit educat să ducă lucrurile la bun sfârșit

Anatol Moraru, scriitor

Viața unui om merituos, ajuns la 60 de ani, se aseamănă, ca structura, ideologie și teologie, cu poezia unui roman total în care încap, ca în burta unui chit, romanul infanțic, romanul social, romanul politic, romanul mitic, romanul erotic, romanul de atmosferă, romanul de moravuri etc. Nimic nou sub soare, dacă ne gândim că, până și în cazul celor științe, lucrurile nu s-au întâmplat altfel. Toți cei patra evangheliciși au scris în mână și tupe diferite despre viața lui Iisus Hristos, deși Barcu, Placu, Luca și Ioani au fost apostoli.

Și totuși, în cazul domnului profesor Gheorghe Popa se poate realiza, cu tot relativismul în vîgere, o arborecență de opniie cu semantică înrudită. Astfel, lingviștii de la Academie și din alte instituții cu autoritate științifică în domeniul vor sugiune, cu dreptă compănă, că profesorul universitar Gheorghe Popa e, la secolă și oră, cel mai lungevit din R. Moldova și vor aduce probe irefutabile.

Mii de studenți pot afirma cu mîna pe diplomă că domnul profesor Gheorghe Popa e unul dintre cei mai buni dascăli de la universitatea bălțeană și sînt îndreptății s-o facă.

Discipolii promițători, cărora le-a fost sau le este șef de doctorat, vor vorbi despre un model de prestație științifică, definind magnetismul domnului profesor printr-o metaforă proaspătă: „În jurul lui se adună oamenii, precum cuvintele într-o locuțiune”, înțelegînd că au avut noroc destul.

Colegii de catedră și de facultate vor mărturisii că domnul Gheorghe Popa e un foarte bun coleg, un om cald, de omenie și vor spune adevărul.

Subalternii domului rector Gheorghe Popa, și cei din blocul I, și cei din campus, vor zice că e un bun manager și asta nu pentru că se gîndesc noaptea la mîrimea suplimentului.

Sopă, doamna Lucia, îl prețuiește ca pe un Vlad vîreț și generos și bine face. Ficele, Doina și Corina, vor spune că e un tată exemplar, din manuale de educație, și vor aduce argumente nenumerate.

Ginerii, Ruslan și Mihai, îl apreciază la

superlativ, precum își iubesc nevestele, și domnul Gheorghe Popa le răspunde cu reciprocitate maximă.

Nepoții Răvan, Cristi și Lucian vor spune cu fermitate în voce că e un bunel mai bun pe lună nu-i, iar copiii, știe toată lumea, sînt adevărați.

„Înși amicii domniei sale vor jură că e un prieten adevărat, și la bună voie, și la nevoie, și atunci mai va putea contrazice.

Neprietinii și invidioșii vor vitupera că nu e un intangibil, inventându-i plăcere reale sau imaginare și... au dreptul la opinie.

Dumnezeu se va îndreptăți, afirmînd, cu blîndețe-l, funciari că le-a dat și alora virtuți multe, dar nu toți pot să-i ducă bine crucea și că, între noi, clericii, Sfîntul Gheorghe îi este simpatic.

Domnul profesor Gheorghe Popa trebuie considerat, de bună seamă, un om integru. Situarea în tipare ființale „rînduș”, construcția unui destin fabulos, e, credem, cea mai mare victorie pe care o poate reperta omul în lupta cu agresiunea istorică, cu amenzea și ingrătușimea umană.

Domnului profesor Gheorghe Popa i-a reușit din plin această întreprindere de importanță și pentru că e un spirit educat și ducă la bun sfârșit lucrurile, or, cum spunea filosoful Nietzsche: „Cine are caracter, are în viață o trăire-tip ce revine mereu”.

În rest, vorba astronomilor, și soarele are distru.

Domnul profesor Gheorghe Popa împlinește frumoasa vîrstă de 60 de ani - *to be continued!*

Paul Goma: un înnoitor al prozei românești

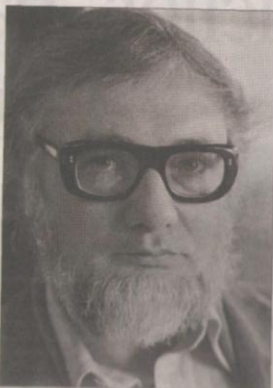
Paul Goma: „un foarte bun scriitor”

Paul Goma este, esteticeste vorbind, un scriitor singular și singular. Literatura, în concepția sa, „se face în solitudine, este o chestiune individuală, și iese sau nu iese” (1). Nu-i plac lerarbiile, or, vanitatea și calitatea oamenilor mediocri și nici înveștirea a unui exercițiu propriu oamenilor slabi. „Eu, zice Goma, nu văd arta în general, literatura (...) înveștirea strict, ci pentru că ea e o chestiune și de gust, poți să spui așa: cineva este un foarte bun scriitor, iar cineva este un bun scriitor, iar cutare, bene, nu prea este un bun scriitor. Dar apoi numărul 1, numărul 2...” (2). După Goma este, ca să-i utilizăm terminologia, „un foarte bun scriitor” dar, din nefericire pentru el, numărul român.

Clebanii - turnători la securitate

De unde și bucură neșpus, mai ales pe noi, basarabeni, boomul Goma din ultimii ani. Spun asta nu pentru a ne alimenta o infatuare geografică. Cred că atunci când va fi redactată o istorie adevărată a contribuțiilor scriitorilor ardeleni, basarabeni și bucovineni, aflați timp de secole sub o cruntă oprimare etnică, la devenirea și (p)refacerea literaturii române, Paul Goma se va număra printre scriitorii întemeietori. Asta pentru că energiile condensate în ființele năpăstuite libunesc din todeauna nesusuate ca răzări de munte, apele cărora schimbă fața câmpiei literare.

Ina faci poetam, spu-neva juvenal. Răzvrătirea asumată cu întreaga biografe împotriva neadevrurilor de tot felul constituie

săle profunde și a învina. Trebuie să înțelegem că verticalitatea sa a

o trăiesc sincer odată cu venirea armatei române în 1941, episod redat în romanul *Din Calidor*. Revenirea ostașilor români după un an de afare a sătenilor sub regimul stalinist a însemnat restabilirea firescului, a ordinii lumii.

Libertatea nu există

Posibil, Iona Iu Sorrescu ar fi aderat, că să continuăm șirul supozițiilor, prin acea metaforă extraordinară, de substanță metalică din finalul dramei „Întreaga lume e o bucată de chif”, la concluzia la care ajunge Ilarie Langa, personajul din *Omnia liberat* din detenție, și constată că libertatea nu există, în

„Nu se mai poate așa!”
Anatol Moraru

Alex Ștefănescu, nu s-a temut să declare „exact ceea ce ar fi declarat ei (românii - A.M.) înșiși, dacă ar fi avut curaj...” (4; 614).

La fel, posibil, că numărul celor care au rezistat pe adevăratele și nu doar prin cultură sau evaziune, în Iași și în Basarabia, ar fi fost mai mare.

„Sadoveanu era Coahlăul de murdărie”

Paul Goma nu este un personaj înfuit de toată lumea literară, întrucât rar cui îi plac oamenii intranșigenți și integri, care au obținut prin sacrificii dreptul moral să

„Pornografiile de la Bălți”

Fragment dintr-un interviu cu Anatol Moraru, realizat de Vitalie Răileanu

- Stimate Anatol Moraru, știu că citești mult, dar mai știu că și semnezi cronică literară. Este cronică literară o școală obligatorie pentru un cercetător literar?

- Am deprins „nărvul” cititului din copilărie. Fiecare pionier sovietic avea, după moda timpului, două visuri: să se odihnească în renumita Tabără „Artek” și să devină cosmonaut. Eu aveam șanse minime în ambele cazuri (timpul a confirmat acest lucru), însă citindu-i pe J. Verne, D. Defoe, T. Heyerdahl, H. Melville, A. de Saint-Exupéry etc., etc., am putut să „cobor la fund de mare”, să „zbor spre Lună”, să mi asum singurătatea pe o extraordinară insulă din Pacific și tot așa.

Cred că ai dreptate, cărțile mele au plăcut îndeosebi liceenilor și studenților. Cine știe, poate faptul că mă afla zilnic în fața studenților mă avantajează să cunosc mai bine lumea lor, mă determină să scriu lucruri conforme

romanului „Turnătorul de medalii” și a volumului de povestiri „Nu mă tentează”. Mă refer îndeosebi la reacțiile cititorilor veniți la lansările din cadrul proiectului „Chișinăul citește o carte”. E adevărat că polemica vă produce o deosebită plăcere?

- Cred că ai dreptate, cărțile mele au plăcut îndeosebi liceenilor și studenților. Cine știe, poate faptul că mă afla zilnic în fața studenților mă avantajează să cunosc mai bine lumea lor, mă determină să scriu lucruri conforme

Exemplul doveditor este așa-numita polemică dintre atletul moralității, Andrei Strâmbeanu, și „pornografi de la Bălți”.

- Cum definești, de fapt, ceea ce numim noi acum „noua literatură”, „noua critică literară”?

- Când vor avea dimensiunile valorice ale „noului roman francez” sau „new criticismului”, vom discuta în termenii respectivi. Deocamdată, mi se pare că fenomenul e în faza de evoluție, de cristalizare, de unde și riscul unor definiții care să notindă totali.

Cred că le va reuși acest proiect ambițios, or, per ansamblu, nu au altceva de făcut decât revoluții estetice

- Pe final, o întrebare indiscretă: ce anume ai vrut sau ai fi dorit să scrii, tu cercetător și scriitorul, și simți că nu vei reuși?

- Nu știu dacă „Am vrut cândva s-o fur pe Mona Liza”. Poate o „Comedie inumană” sau o „Istorie a literaturii române” cu măcar... „Un secol de literatură”. La modul serios, sigur că trăiesc deja anumite regreturi și nemulțumiri. Și nu e vorba de noaptea în furtura scriito-

REFERINȚE CRITICE

Lansat ca analist literar, dar cochetând și cu poezia, în cel puțin două cazuri (le-am și afișat), pentru a-și necăji comilitonii liricoizi mai degrabă, Anatol Moraru s-a înscris oarecum din mers, cu un fel de pas lateral, în cel mai recent pluton al prozei românești din Basarabia.

(LEAHU, Nicolae. *Despre libera circulație a mărfurilor intertextuale*, pp. 3-9).

Confidență și confiență în *Nou tratat de igienă* de Anatol Moraru

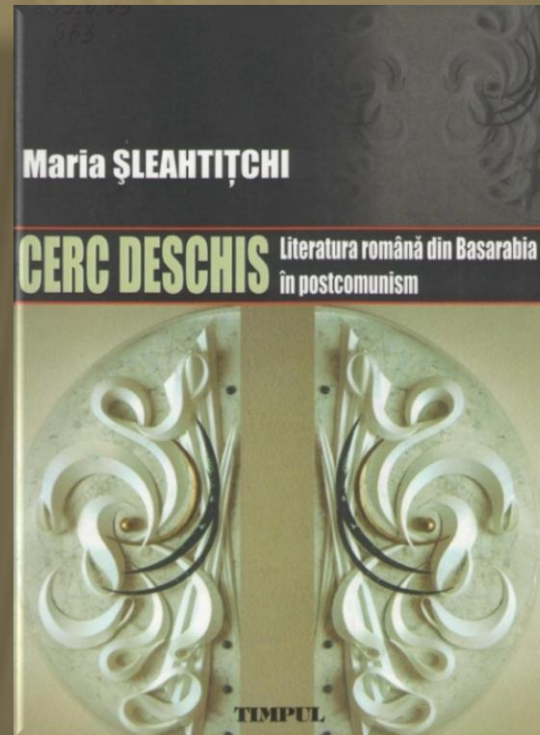
Mișcarea vie a postmodernismului în literatura română din stînga Prutului are o importanță incontestabilă prin faptul existenței sale mai întii, apoi prin întinderea terenului pe care ea se aplică acțional. Iar interesul ce a știut să-l deștepte în public constituie un merit aparte.

Iată de ce, în acest context, debutul literar al lui Anatol Moraru cu volumul de proză *Nou tratat de igienă* (Editura Gunivas, Chișinău, 2002) nu pare deloc întirziat, iar în mai toate cele zece nuvele tocmai adolescența devine justificarea unei atitudini stilistice: volubilitatea, sarcasmul și lirismul, inocența relatării, exaltarea suplinirii de iluzia naivă și de banalizare eronată, totul pare a fi motivat prin vîrsta personajelor. Această vîrstă, înainte de toate, e a însuși autorului, interesat aproape în exclusivitate să reia de o manieră proprie teme și subiecte literare consacrate.

Anatol Moraru reușește să atragă cititorul în acel univers imaginar menținindu-l prin aplecături stilistice și printr-un umor de bună calitate: „...Voldemar a intervenit furibund. Și pentru că e în puterea noastră de decizie, menționăm că, în afară de păroșenia sa inconfundabilă, Voldemar

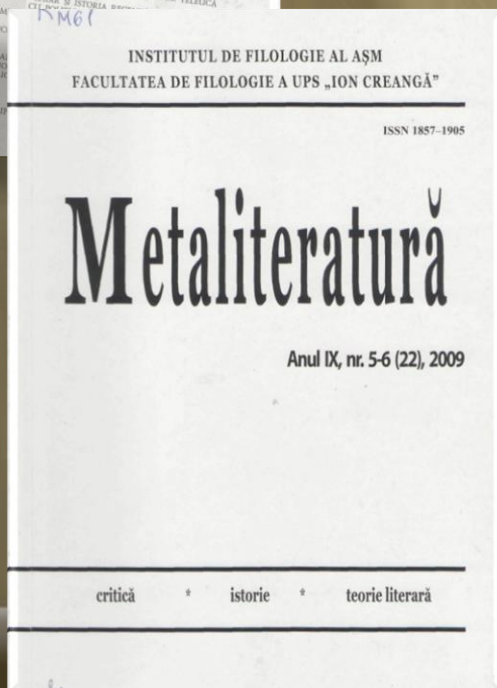
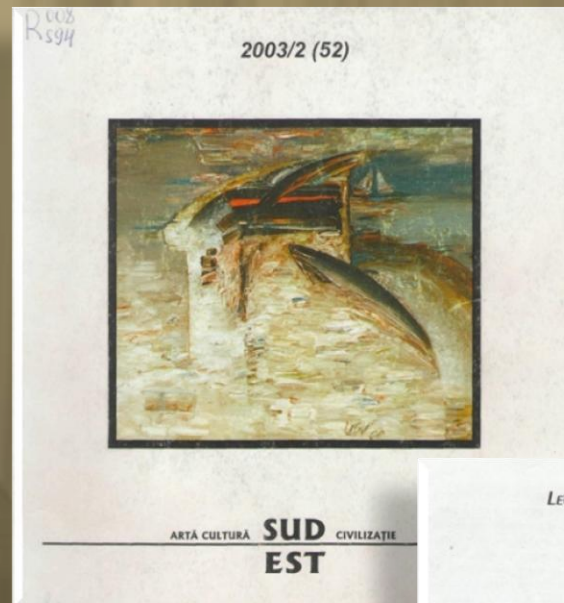
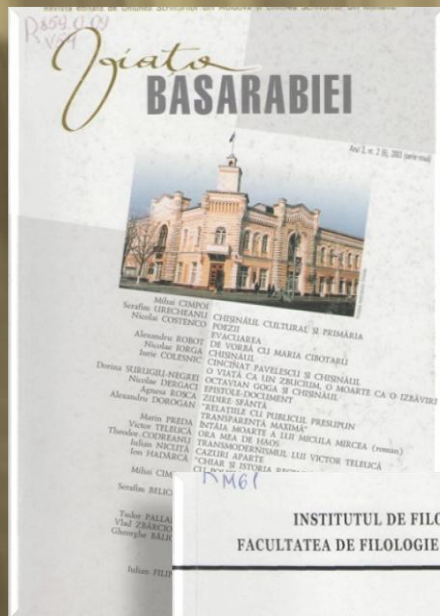
Anatol Moraru
Nou tratat de igienă,
Gunivas
Chișinău, 2002
80 pagini

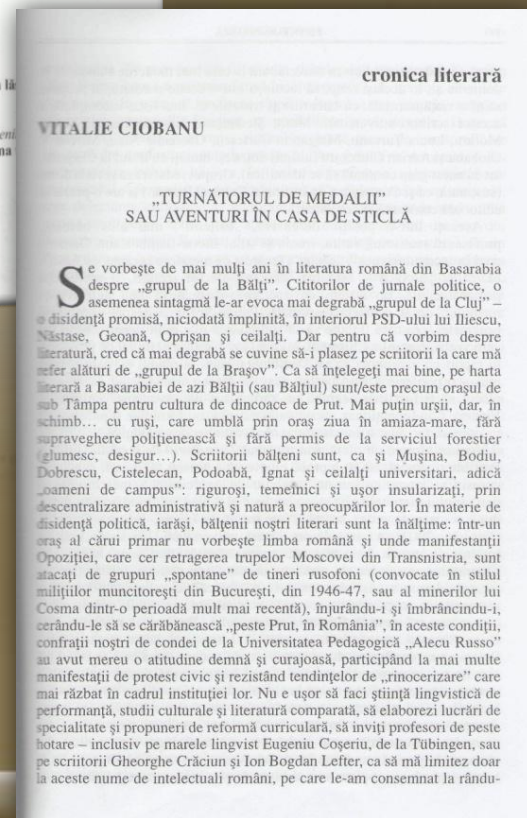
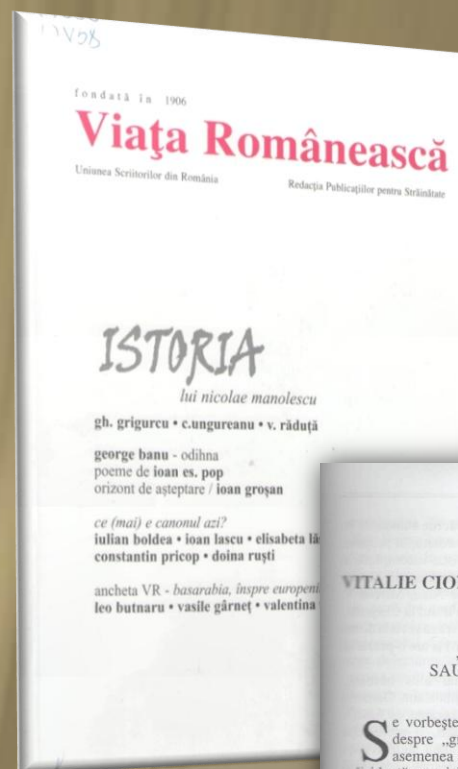
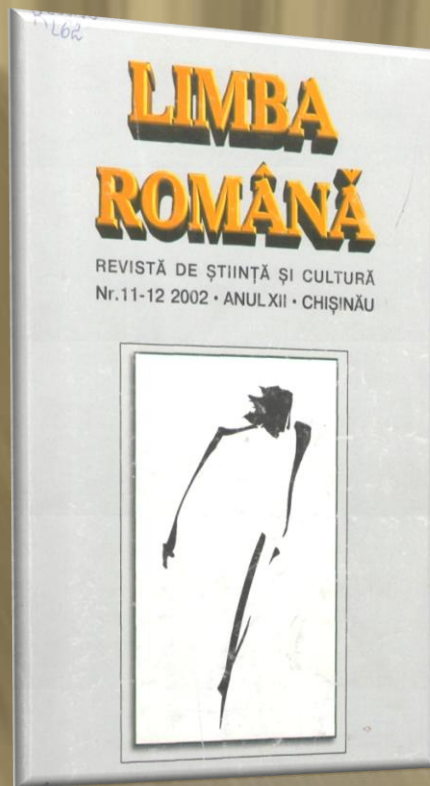

***Noul tratat de igienă* este o carte scrisă dintr-o respirație, care se citește cu sufletul la gură, solicitînd un cititor ce știe să alerge bine suta de metri a prozei captivante.**

ȘLEAHTIȚCI, Maria. *CERC DESCHIS*. Literatura română din Basarabia în postcomunism.

REFERINȚE ÎN PUBLICAȚII PERIODICE

... Anatol Moraru vine din lecturi, are o cultură fundamentală pe care o pune permanent în evidență cu o dezinvoltură admirabilă, evitînd cu eleganță excesele și trivialul. Autorul are harul replicii. Cine îi cunoaște scrisul (nu atît de mult în cantitate, dar, fără îndoială, cu personalitate inconfundabilă și cu mult curaj), îi remarcă imediat marea disponibilitate în vederea ludicului.

(ȘLEAHTIȚCHI, Maria. Totul despre el... In: *Timpul*,
2004, 30 apr.)

Fondator: Constantin Tănase

Timpul

Unicul Cotidian Național

E timpul să știi!

• TIMPUL • COTIDIAN NAȚIONAL INDEPENDENT • WWW.TIMPUL.RO

AICI ȘI ACUM | 3

OMUL SĂPTĂMÂNII

Anatol Moraru,

critic literar, publicist, prozator, lector universitar, doctor în filologie

Studii: Universitatea de Stat „Alecu Russo” din Bâni, Facultatea de Litere, specialitatea Limba și literatura română (1980-1984); Studii de doctorat la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei (1986-1989).

Scritorul și profesorul Anatol Moraru este o prezență activă în mediul literar și cel universitar din capitala nordului. S-a născut în satul Scumpia, județul Bălți. După absolvirea Universității și a studiilor de doctorat, a efectuat diverse stagii de documentare în România, SUA, Ungaria și Rusia. Din 2002 până în prezent este lector superior la Catedra de literatură română și universală a Universității de Stat „A. Russo” din Bălți. Este redactor-șef al revistei „Confluente biologice” (din 2005) și redactor asociat al revistei „Semn” (din 1995). În afară de activitatea didactică, el coordonează Cenaclul literar „Kontur”, al cărui membri au bune legături cu cei de la Atelierul „Vlad Iovița”, condus de Dumitru Crudu. A semnat volumele de proză „Nou tratat de igienă” (novele, Editura „Guvivas”, 2002, distins cu premiul de debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova, 2002 și Premiul de debut Cartea de poezie a Salonului Internațional de Carte, 2003), „Turnătorul de medalii” (roman, Editura „Pruț Internațional”, 2008), „Nu mă tentează” (povestiri, Editura „Cartier”, 2011), lucrarea didactică „Ion Drăguț. Opera epică și dramatică” (Editura „Arc”, 2010), precum și zeci de articole în presa periodică. Cu ocazia zilei de naștere, TIMPUL îi dorește multă sănătate, inspirație și noi succese în activitatea didactică și cea de creație.

140

Fondatori: George Bacovia, Grigore Tabacaru (1925)

ateneu

Revistă de cultură
Nr. 6 (418)

• Editor: Consiliul Județean Bacău • Anul 41 (serie nouă) • Iunie 2004 • 10.000 lei • Abonamente: 5000 lei •

ateneu

din Basarabia

Leo BUTNARU

A evada din secolul trecut

Si astăzi, se mai întâlnesc anumiți scriitori, dar – se crede – și spiritele critice mai schimbate, care i-ar contesta literatură română din Basarabia capacitatea de a produce ceva cu adevărat remarcabil. Sceptici s’îi de înțeles, însă nu și „spiritele critice schimbate” (și schimbabile?), dat fiind că unii din cei s-au oferit să limpezesc toate xele legate de conștienta axiologică au conștientă la accentuarea confuziilor. Putem călea de acord că pe harta literaturii în cauză nu se remarcă nume de format (foarte) mare care ar echivala, simbolic vorbind, cu niște capitale (sau – fie – doar cu niște catedrale...). Însă autori demni de mai multă atenție și o mai bună înțelegere nu lipsesc. Urcova e că literatura din Moldova de Est este insuficient analizată atât în „plan istoric”, cât și în plan „extern”, adică paronomase.

Bineînțeles, în beletrica transparentă s-a intrat atât o sensibilitate schimbare de paradigmă, mutații canonice, fapt învedereat cu proგრămă baten de trei importante reviste „Contralor”, „Sud-Est”, editate la Chișinău și „Semn”, ce apare la Bălți. Chiar din ele și s’în ele se înțelege și se atestă practic că o nouă literatură presupune și o nouă cultură a lecturii. Însă, în mare, „pe câștigat versura” situația rămâne încremenită în clișee și suficiență.

E lesne de înțeles că autorii răvesc (ca și cum... instinctiv) răspingerea ideilor și stilisticii artei lor în suferințele și conștientele acestora. În special, în cele ale colegilor și criticii literare. Însă, la noi, scriitorii de vârstă în vârstă de ca, și odinioară, să trăiască rădăcină așteptări și tristetea dezamăgiri Jopse de ecor”, cum i se întâmpla și lui George Menasc care mârșărea cu amărăciune (regretând că nu s-a făcut medic, o scriitor). Un suferință, tâmăduț de mine, mi-a lipsa mai multe cuvinte bune decât colegii de breșară, care păstăză o tăcere studică la orice apariție literară”. În ianuarie 1985, Nicolae Romanenco îl scria lui George Menasc: „Critică noștră literară în marele

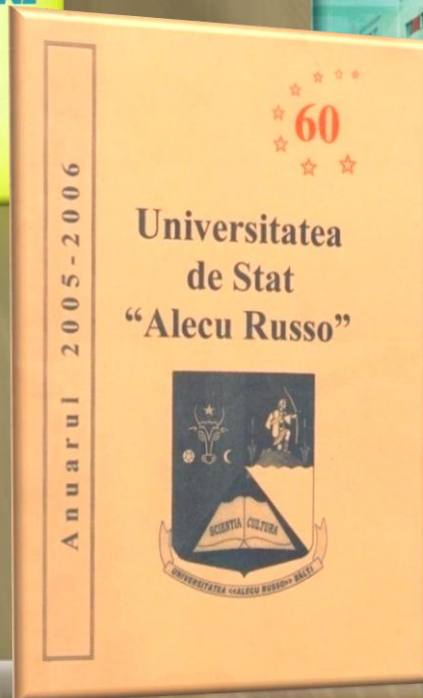
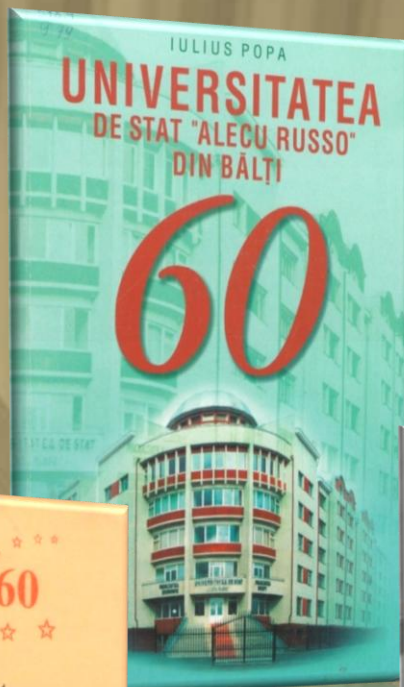
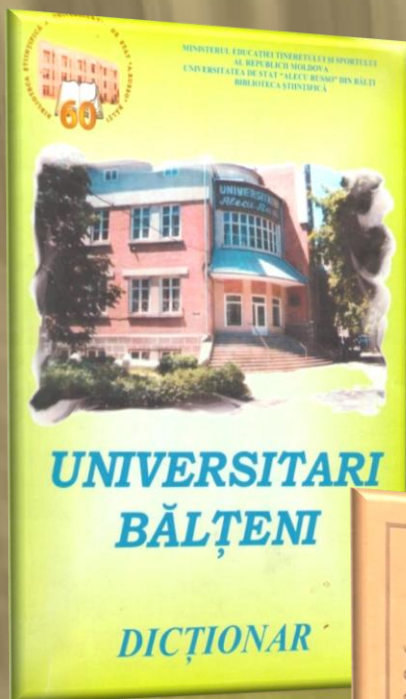
(admis...), și totdeauna au subevaluat sau au trecut sub tăcere lucrările care atestau un pronunțat caracter estetic și o formulă modernă de expresie, dăruind primul mino-nos ideologicului aberant în detrimentul valorii. Rațiile se resimt, înclăd din unghiul de evaluare al angajamentului conștientizat într-un cânt mai înalt grad al competenței ca distincte și particularizate profesională, față de mulți din cei care sunt considerați scriitori, la noi, în zona aproximativă și... ne-depășințăți funcționale, critica păstrează o neutralitate constatată, iar unora chiar la prefațarea sau postfațarea binecuvântărilor mediocre adunături de texte. În schimb, de cum se gândesc la scriitorii mai tineri sau la revista „Contralor”, respectiv „coleg” cad într-o depresie delirantă, bombastică-accuzativă, deranjată de faptul că acestia îndrăznesc să spună adevărul despre unele fenomene caraghioase din viața literară. De regulă, nemulțumiri de prestația mai junilor condeseți sunt cei de o slăbă cultură profesională, de o înțelegeră nelinută „La z”. Sigur, un atare handicap nu poate să nu-i facă decât agresivi și intoleranți față de modificările de paradigmă ale literaturii contemporane. Nici nu se poate aștepta o altă de reacție din partea celor care nu au munit cu oșărdie în bibliotecă și astăzi se tem de deajurarea clasificărilor valorilor tradiționale realiste-socialiste. (S) Iși se adresa

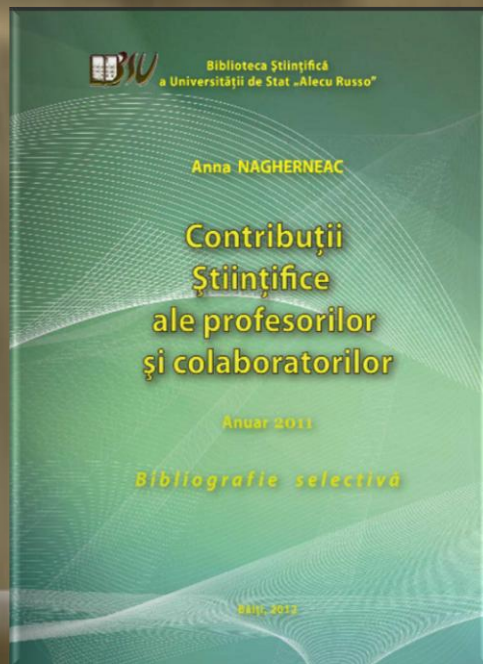
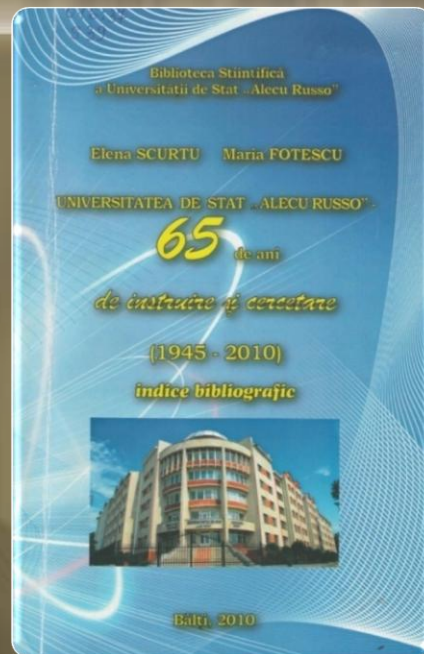
national, paronomasec. E bine (ei rău), în aprecierea celor mai buni autori din Moldova de Est critica din dreptul Prutului nu dispune nici pe departe de suficiența date asupra creației acestora și nici nu e prea pusă pe identificarea lor. Apoi, încă nu se decide a renunța la unele prejudecăți și clișee de-a gata minimalizatoare, plămădită cîndva, însă nevălăbile astăzi. Se mai găsește câte vreau nu prea împlinit scriitor bucoarețean care își zice, hai să-i găsesc (cu tot înădrinul) niște hachile colegului meu din Chișinău, că prea se arată el nu știu cum fără complexe (aproape... ireverentioase, ce mai!) etc. și pretentiosul prut-vizor constată, iată, iei, un reacționism, dincolo un basarabism, hipereventual de el neputând fi înțelegător precum, de exemplu, cei care i-au ajutat pe ardeleanul Nicolae Breban să depășească anumite stângăcii de expresie, ori neștiind că, uneori, Mircea Eliade i se adresa lui Constantin Noica să-i ajute la „plăpănarea frazelor prea bolovănoase”. Deci căcrotășul, sclavul pre-conceptor, precum este, spre exemplu, colegul orădean Ion Simur, nu poate fi un generos, nu poate fi un scriitor și un intelectual adăvrat, dacă altă plăcintă în adomestării răuvoitoare adresate – la hurtă! – contrariilor prutonistici, chiar dacă unii din ei li sunt net superiori ca talent și prestație. Nu o singură dată, se poate constata că în mulțimea scriitorilor

intră în atenția unor antologatori bucoarețeni (precum în cazul lui C. Abăluță) din cauza jocurilor prețioase cano-nice exagrate și... ne-arbitrate de voce (de foarte arti) nu adevărat recunoscuți ca autori) în domeniul. Astfel că, în mare, în viața noastră literară (de pretindente) e prea puțină distincție și înțelegere, se rămânând – după remarcă din Al. Paleologu – a cancanilor insipide, mârșărilor stategice obscuritate și rivalităților porțile din absurd și nemăsurată vanitate.

Poate că tocmai din așa-enumeratele motive triste, în Moldova de Est profesia de achil critic s’-o asună mai mult scriitor „pur”, rămânând în continuare poezii sau prozatori (Vitalie Ciobanu, Nicolae Leahu, Vasile Gâmet, Em. Galaciu, Paul, Arcadie Suceveanu, Mircea V. Ciobanu, Maria Săchetcă, Vasile Romanenco, Irina Nechă, Anatol Moraru...). Pentru că, în general, este și un bun cititor nu poate să nu aibă vocația curiozității, a nouă, a melancoliei zelor spirituale pe care le lipune conștientă poranitatea, modernitatea deprețai a agriculturii artistice. Anume acestă vocație strictă necesitate de a evada din clișee sau prejudecăți (–ge apoli), devine și componenta et dilemă în Prut general, necesitatea de a-și reinnoi permanent practica și teoria, ca situație și

PERSONALIA

REFERINȚE ÎN DICȚIONARE

M

REFERINȚE: Beșleagă Vl., *Un mare bărbat al Neamului*, pref. la vol.: *Haiducul Tobultoc*, Ch., 1989; Negru N., *O imagine reală a economiei naționale*, „Lit. și arta”, 1997, 16 ian.; Chircă S., *Cuvânt despre profesorul universitar și omul de știință Dumitru Moldovan*, în cartea: Moldovan D., *Indice biobibliografic*, Ch., 1998; Șoimaru V., în *Calendar Național*, Ch., 2006.

E.Ț.

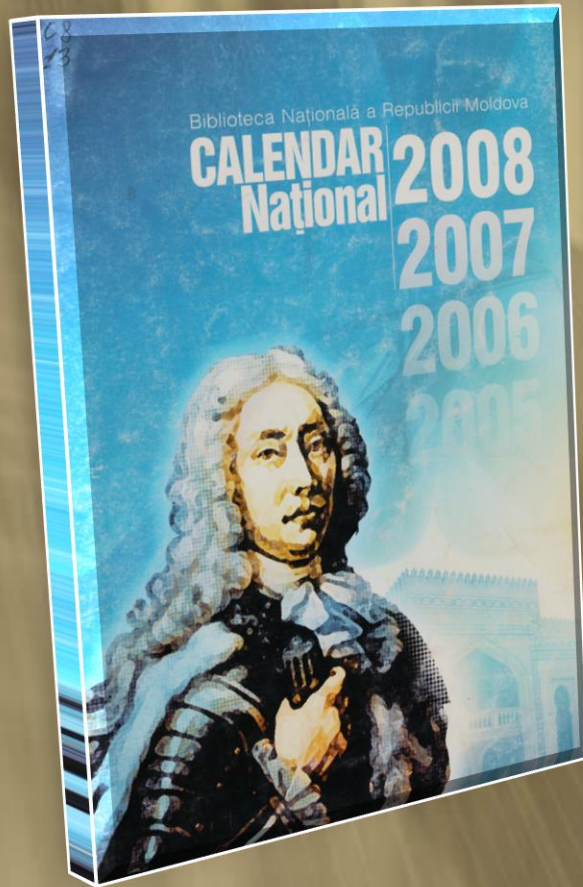
MORARU, Anatol (18.9.1958, Scumpia, Fălești). Prozator, eseist, conferențiar universitar. A absolvit Facultatea de Litere a Institutului Pedagogic „Alec Russo” din Bălți (1984). Studii de doctorat la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei (1986-1989), unde susține teza de doctor în filologie având ca subiect corelația individual-social în poezia basarabeană din anii '70-'80 ai sec. XX. Prezent în culegerile:

Probleme ale literaturii moldovenești (1990); *Literatura română post-belică: Integrări, valorificări, reconsiderări* (1998); *Orientări stilistice în literatura contemporană* (2003). Titular al Catedrei de literatura română și universală a aceleiași universități. Redactor asociat la revista „Semn”. Colaborări la revistele: „Basarabia”, „Limba Română”, „Revistă de lingvistică și știință literară”, „Contrafort”, „Literatura și arta”, „Lecturi filologice”. Debută cu volumul de nuvele: *Nou tratat de igienă* (2002, Premiul pentru debut al Uniunii Scriitorilor din Moldova; Premiul Fundației Culturale Române), urmat de romanul *Turnătorul de medalii* (2008).

Miza lui Anatol Moraru este (auto)ironia. Proza Craii de modă nouă împune prin titlul său o lectură intertextuală... (Iulian Ciocan)

OPERA: *Nou tratat de igienă*, Ch., 2002; *Turnătorul de medalii*, Ch., 2008; *Ion Druță: Opera epică și dramatică*, Ch., 2010.

REFERINȚE: Curtescu M., *Nou tratat de igienă stilistică*, „Contrafort”, 2002, sept.-oct.; Chivu M., *Un basarabean târgoviștean*, „România literară”, 2002, nr. 50; Răileanu V., *Confidență în „Nou tratat de igienă”*, „Limba Română”, 2002, nr. 11-12; Chiper Gr., *Doamne! Ce mizerie și ce lume nebulă*, „Sud-Est cultural”, 2003, nr. 2; Ciocan Iu., *Anatol Moraru*, în vol.: Ciocan Iu., *Incursiuni în proza basarabeană*, Ch., 2004; Șleahțișchi M., *Totul despre el...*, în vol.: Șleahțișchi M., *Cerc deschis...*, Iași, 2007; Pohilă Vl., *Moraru A.*, în *Calendar Național*, 2008,

Anatol Moraru
1958

Critic literar, prozator, publicist, lector universitar. Născut la 18 sept. 1958 în s. Scumpia, r-nul Fălești, familia ăranilor Dumitru Moraru și a Nadejdei (n. anu).

După absolvirea școlii medii de cultură generală satul natal (1975), dă admiterea la Facultatea de logie a Institutului Pedagogic de Stat (actualmente Universitatea de Stat) Alecu Russo din Bălți, al cărei aliat devine în 1984. Studii de doctorat la Institutul de Limbă și Literatură al Academiei de Științe a Moldovei (1986-1989), unde susține teza de doctor în logie având ca subiect corelația individual-social poezia basarabească din '70-'80 ai sec. XX.

Mai târziu, beneficiază de stagii științifice de literatură română (Iași, 1994; Cluj-Napoca, 2000) și jurnalism (Budapesta, 2000; Louisville-Kentucky, Va., 2003).

Din 1984 este titular al Catedrei Literatură română și universală de la Facultatea de Filologie a Universității de Stat Alecu Russo din Bălți, unde ține multe cursuri: *Istoria literaturii române (sec. XX)*, *Limba literaturii universale (romantism, realism, naturalism)*, *Sociologia literaturii, Literatura comparată*.

În calitate de lector universitar, dar și ca istoric, critic literar participă la mai multe foruri științifice sau manifestări literar-culturale: colocviul revisitar *Basarabia "Starea prozei"* (Chișinău, 1995); conțea științifică consacrată aniversării a 70-a de la născerea acad. Silviu Berejan (Bălți, 1997); Conferința Națională *Limba română azi* (Iași, 1997); Colocviul internațional *Filologia secolului XXI* (Bălți, 2001, 2002); Congresul internațional *Identitatea culturală a literaturii românilor* (Timișoara, 2001); colocviul *Silviu Berejan - 75 de ani de la naștere* (Bălți, 2002); Colocviul internațional *Tradiție și inovație în abordarea literaturii* (Bălți, 2006).

Debutează în presa de specialitate în anii de doctorat, cu articole de analiză și critică literară. Ulterior impune prin numeroase lucrări pertinente în domeniul: analize, studii, eseuri, cronici de carte, recenzii

ale literaturii moldovenești (1990); în manualul-studiu *Literatura română postbelică: Integrări, valorificări, reconsiderări* (Chișinău, 1998); în vol. *Orientări stilistice în literatura contemporană* (2003); în vol. *Opera lui Ion Druță: Univers artistic, spiritual, filozofic* (2004) etc.

Se manifestă și ca un apreciat publicist, semnând peste 80 de articole în publicații periodice din Bălți, în *Flux, Țara, Opinia, Timpul* ș.a. de la Chișinău. Activează ca redactor-șef la ziarul independent *Accent provincial* din municipiul Bălți (2000-2004); redactor asociat la revista *Semn* (din 1995 până în prezent); redactor-șef fondator al revistei *Confluente bibliologice* (din 2005 până în prezent).

Debut editorial cu cartea de nuvele *Nou tratat de igienă* (2002), primită favorabil de critica literară și de publicul cititor: culegerea a beneficiat de numeroase recenzii, lansări, prezentări; fiind gratificată cu mai multe premii și alte mențiuni. „*Ironia debordantă, umorul inteligent, sadic chiar, situațiile absurde, grotesque sunt substanța plăcerii lecturii acestor povestiri*”, consideră Marius Chivu. În anii următori publică în presa literară de la Chișinău noi nuvele, povestiri și un fragment de roman, care confirmă nota lui Adrian Ciubotaru potrivit căreia „*Anatol Moraru este un novelist ce practică o proză postmodernă amalgamată cu o viziune realist-ironică asupra lumii*”. Are pregătire pentru tipar romanul *Pachet sentimental* (în curs de apariție, 2008).

Deține: Premiul Uniunii Scriitorilor din Moldova pentru debut în proză (2002); Premiul Fundației Culturale Române pentru debut (2002); Premiul *Cartea de top* - pentru debut la Salonul Internațional de carte din Chișinău (2003). Membru al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2004). Cetățean de Onoare al orașului Louisville, Kentucky, SUA (2003)

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ:

Moraru, Anatol. Nou tratat de igienă: Nuvele / Anatol Moraru. - Chișinău: Gunivas, 2002. - 84 p.

Rec.: Chivu, Marius. *Un basarabean târgoviștean // România literară* - 2002. - Nr. 50. - P. 3.

Rec.: Curtescu, Margareta. *Nou tratat de igienă stilistică / Margareta Curtescu // Contrafort*. - 2002. - Nr. 9-10. - P. 8.

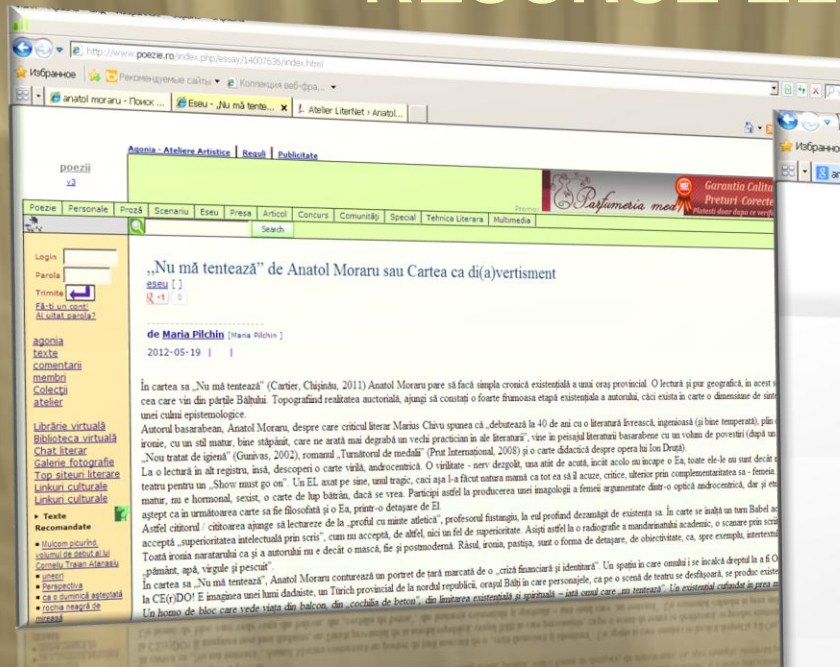
Rec.: Răileanu, Vitalie. *Confidență și confiență în "Nou tratat de igienă" // Limba Română*. - 2002. - Nr. 11-12. - P. 154-155.

Rec. Chiper, Grigore. *Doamne! Ce mizerie și ce lume nebună! // Sud-Est*. - 2003. - Nr. 2. - P. 50-52.

Moraru, Anatol. Apologiei necesare / Anatol Moraru // *Confluente bibliologice*. - 2005. - Nr. 1. - P. 5-7.

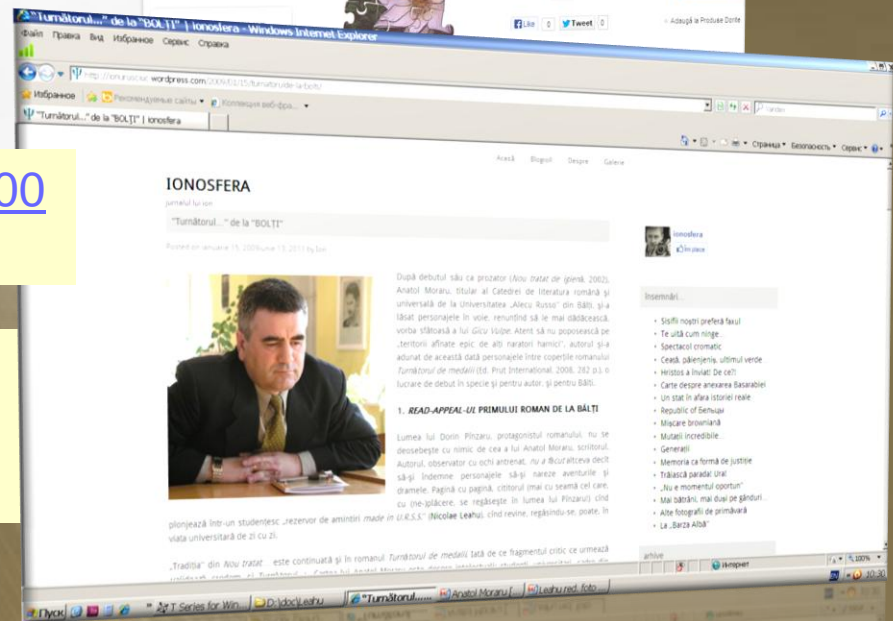
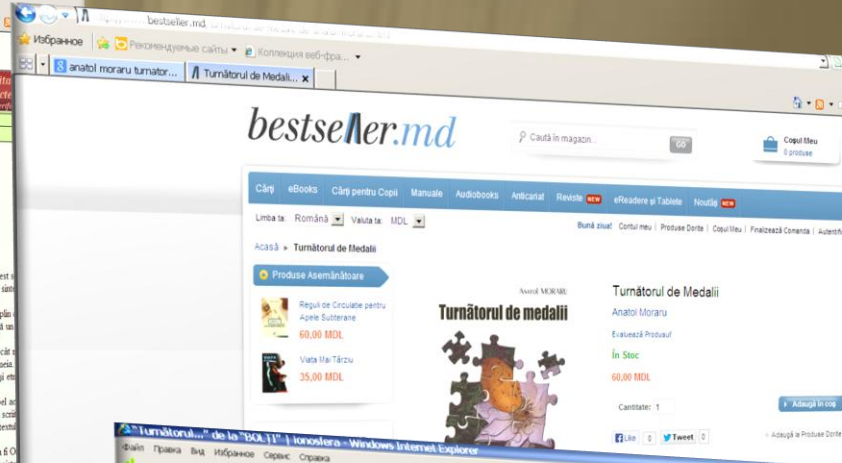
Moraru, Anatol. A treia odisee: Nuvelă / Anatol Moraru // *Semn*. - 2001. - Nr. 34. - P. 29-37.

RESURSE ELECTRONICE

<http://www.poezie.ro/index.php/essay/14007636/index.html>

<http://www.bestseller.md/turnatorul-de-medalii-de-anatol-moraru.html>

<http://ionorusciuc.wordpress.com/2009/01/15/turnatorulde-la-bolti/>

Bibliografie:

- *Curriculum vitae Anatol Moraru* [on-line]. [citat la 22.08.2013] .
Disponibil: <http://www.usarb.md/ru/facultati/filologie/>
- Șleahtițchi, Maria. Totul despre el... In: *Cerc deschis. Literatura română din Basarabia în postcomunism*. Iași : Timpul, 2007, p.143
- *Turnătorul de Medalii. Anatol Moraru* [on-line]. [citat la 23.08.2013] .
Disponibil: <http://www.bestseller.md/turnatorul-de-medalii-de-anatol-moraru.html>

Alcătuitori:
Adella CUCU,
șef serviciu
Valentina TOPALO,
șef serviciu

2013